

634
m-11
այ

ԲԵՐԲԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐՁՐԱՅՄԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ԽՍՀՄ ԺՈՂՎՈՍԽՈՐՀԻ ՑԵՎ ՀԱՄ Կ/Բ) Կ ԿԿ Ի
1932 թ. ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 29-Ի ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

Շնորհիվ կուլեկտիվացման հաջողութունների, կոլտնտեսա-
կան գյուղացիութունը հիմնական գյուղատնտեսական շրջաննե-
րում միացրել և առաջներում անհատարար ուղտադորձվող հողի
80—90 տոկոսը: Անհատական տնտեսութունների մանր հողաչե-
տերն իրենց հեռավորութամբ, միջնակներով, մշտական վերա-
բաժանումներով, այժմ կոլտնտեսական գյուղացիության կողմից
միացվելով վեր են ածվել խոշոր մասիվների: Կազմակերպված և
խորհրդատնտեսութունների ուժեղ ցանց: Գյուղատնտեսութունն
ստացել և 100 հազարից ավելի տրակտորներ:

Այս ամենի հետևանքով ցանխատարածութունները ԽՍՀՄ-ում,
նախապատերազմյանի համեմատութամբ, ավելացել են
30 միլիոն հեկտարով, մանավանդ տեխնիկական ու շարահերկ
կուլտուրաների և խոտաբույսերի դժով:

Բայց այստեղից հետևում և, վոր ցանքատարածութուններն
ընդարձակված են բավարար չափով, և գյուղատնտեսութան վե-
րելքի առաջին ստադիայի նպատակը—ցանքատարածութուննե-
րի մեծագույն ընդարձակումը—արդեն իրագործված և: Ամենից
ավելի աշխատանք պահանջող տեխնիկական և շարահերկ կուլ-
տուրաների ցանքատարածութունների հետագա ընդարձակումը
պատճառ կդառնար բանովի և քարչող ուժի ծայրաստիճան դե-
բորենման, մշակման վորակի վատթարացման և բերքատու-
թյան անկման: Այս նշանակում և, թե հասել և ժամանակը,
յերբ ցանքատարածութուններն ավելացնելու միջոցով տնտեսա-
բյուրն ընդլայնելուց անհրաժեշտ և շրջադարձ կատարել դեպի
հողի լավագույն մշակման համար տարվող պայքարը, դեպի բեր-
քատուրյան բարձրացման համար տարվող պայքարը, վորը զար-
գացման ուլյալ ստադիայում հանդիսանում և գլխավոր և կենտրո-

Տեխնիկական խմբագիր՝ Մ. Եփրիկ
Սրբագրիչ՝ Ա. Տեր-Միքայելյան
Համանված և արտադրության 25 փետրվարի 1933 թ.
Ստորագրված և տպագրելու 10 մարտի 1933 թ.
Տիրաժ 10.000. Հրատ. № 58 124.000 տպ. թշ.
Պետհրատի տպարան. Պատվեր № 550. Գլավկոտ № 7791 (բ)

Նախան խնդիր: Խոշոր, սոցիալիստական տնտեսութեան առավելութիւնները լիակատար հնարավորութեան են տալիս խորհրդային տնտեսութեանը և կոլտնտեսութեանը բերքատուութիւնը բարձրացնել այնպիսի չափով, վերալիսին անմատչելի յետանապաստան տնտեսութեան համար:

Այս առնչութեամբ ԽՍՀ Միութեան Ժողովրդական կոմիտեաների խորհուրդը և ՀամԿ (բ)Կ կենտրոնական կոմիտեն վորդում են.

1. Դադարեցնել տեխնիկական ու շարահերկ կուլտուրաների ցանքատարածութիւնների հետագա ընդարձակումը 1933 թվի պլանով և ցանքատարածութեան ընդարձակումը նպատակահարմար համարել միայն հացահատիկային կուլտուրաների դժով (գըլ-խավորապէս ցորենի, վարսակի, դարու):

2. 1933 թվի դարնանացանի պլանը սահմանել $97\frac{1}{2}$ միլիոն հեկտար (այս տարւանից մեկ միլիոն հեկտար ալիւլի) այն հաշվով, վոր ցորենի վարսակի և դարու ցանքսի տարածութեան ավելանա $2\frac{1}{2}$ միլիոն հեկտարով, վորից մեկ միլիոն հեկտարը ցանքատարածութեան 1933 թվի ընդհանուր աճման հաշվին, իսկ $1\frac{1}{2}$ միլիոն հեկտարը՝ մյուս, պակաս կարևոր կուլտուրաների դուրս մղելու հաշվին:

3. Գյուղատնտեսութեան ասպարիղում աշխատող բոլոր կուլտուրային, կոմյերիտական և տնտեսական կազմակերպութեանների աշխատանքը փոխադրել անխտիր բոլոր կուլտուրաների բերքատուութեան բարձրացման ուղղութեամբ՝ իրրև դյուր գատնտեսութեան զարգացման կենտրոնական խնդիր տվյալ մոմենտում:

4. Հանձնարարել ԽՍՀ Մ Հողօդկոմատին 1933 թվի ընթացքում բոլոր խորհրդային տնտեսութեաններում և կոլտնտեսութեաններում ցանքաշրջանառութեան մտցնել՝ իրրև բերքատուութեան բարձրացման լավագույն միջոցներից մեկը, սակայն այն հաշվով, վոր ցանքաշրջանառութեան մտցնելը շահկապով վորոշ մարդերում և յերկրներում հացահատիկային հասկային կուլտուրաների ցանքատարածութեանը համապատասխան չափով ընդարձակելու հետ:

5. 1933—1934 թվին հացահատիկային կուլտուրաների տեսակավոր ֆունդը հասցնել 100 միլիոն փիթի, այդ թվում 40 միլիոն փութ պետական և 60 միլիոն փութ ՄՏ կայանների միջկոլտնտես-

սական փոխանակային ֆոնդում, հանձնարարելով ԽՍՀ Մ Հողօդկոմատին սահմանել սերմնային շրջանացում և մշակել մաքուր տեսակի սերմերի ցանքի անցնելու միջոցառումներ ըստ կուլտուրաների ու շրջանների:

6. Հանձնարարել Հողօդկոմատին և Ծանրարդօդկոմատին յերկու շարքովա ընթացքում ԽՍՀ Մ Ժողկոմխորհին կոնկրետ առաջարկներ ներկայացնել 1933 թվին տեխնիկական և կրկնաէրկ կուլտուրաների մեքենայացման համար անհրաժեշտ քանակութեամբ մեքենաներ արտադրելու մասին, իրրև բերքատուութեան բարձրացման լավագույն միջոցներից մեկի:

7. Հանձնարարել ԽՍՀ Մ Հողօդկոմատին և Ծանրարդօդկոմատին յերեք շարքովա ընթացքում ԽՍՀ Մ Ժողկոմխորհին ներկայացնել առաջարկ բերքատուութեան բարձրացման համար անհրաժեշտ ֆիւիական պարարտանյութերի, մանաւանդ աղոտային պարարտանյութերի արտադրութեան ուժեղացնելու մասին:

8. Հանձնարարել ԽՍՀ Մ Հողօդկոմատին և Տրակտորկենտրոնին մեքենա-տրակտորային կայանների աշխատանքն այնպէս վերակառուցել, վոր բերքատուութեան բարձրացման համար սլայքարելու խնդրին յենթակա դարձվի ՄՏ կայանների ընթացիկ աղբո-արտադրական աշխատանքը, նկատի ունենալով, վոր մեքենա-տրակտորային կայանները պետք է դառնան կոլտնտեսութեանների ղեկավարները վոչ միայն տրակտորային տեխնիկայի կիրառման ասպարիղում, այլև ագրոնոմիայի ասպարիղում:

ԽՍՀ Միութեան Ժողովրդական կոմիտեաների խորհրդի նախագահ՝
Վ. ՄՈՒՍՏՈՎ (ՄԿՐՅԱԲԻՆ)
Համ Կ(բ)Կ կենտրոնական կոմիտեի քարտուղար՝ Ի. ՍՏԱԼԻՆ

2

ԱՆԳՐԿՈՎԿԱՍԻ ԳՅՈՒՂԱՏՆՅԵՄՈՒԹՅԱՆ ԲԵՐԲԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԲԱՂՁՐԱՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ԱՍՖԵՆԸ ԺՈՂՈՍՄԻՈՐՆԻ ՅԵՎ ՆԱՄ Կ(Բ)Կ ԱՆԳՐՅԱՐԿՈՍԻ
1932 թ ՆՈՆԵՄԲԵՐԻ 16-Ի ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

Առաջին հնգամյակի հետևանքով ԱՍՖԵՆԸ-ի դյուրգատնտեսութեան մեջ ձեռք են բերված խոշորագույն հաջողութեաններ՝ կոլտնտեսութեաններն ընդգրկել են դյուրացիական տնտեսութեանների 41 տոկոսը, խորհրդային տնտեսութեանների թիւր հասել է 300 միավորի, կազմակերպված է 49 ՄՏԿ, զգալի չափով մուտք են գործել ու արմատացել կատարելագործված դյուրգատնտեսական

մեքենաները: Տրակտորային պարկի կարողութունը 1932 թվին կազմել է մինչև 54,000 ձիու ուժ, տեխնիկական կուլտուրաների ցանքատարածությունը նախապատերազմյանի դիմաց ավելացել է 2½ անգամ, զգալիորեն ընդարձակվել է դիտահետազոտական ինստիտուտների, զոնալ կայանների, գյուղատնտեսական ԲՈՒՀ-երի, տեխնիկոմների ցանցը և այլն, զգալի հաջողություններ են ձեռք բերված կուլտնտեսությունների, խորհրատնտեսությունների և ՄՏԿ-ների կազմակերպչական-անտեսական ամրացման գործում և այլն:

Սրան զուգընթաց, ԱՍՖՈՀ-ի Ժողովրդական կոմիսարներին խորհուրդը և ՀամԿ (բ)Կ Անդրեյերկոմը նշում են, վոր վերջին տարիներս գյուղատնտեսության զարգացման վորակական ցուցանիշները, առաջին հերթին բերքատվության ցուցանիշները սխտեմատիկ կերպով հետ են մնում: Ծնորհիվ նրա, վոր հողային և կուլտնտեսական որգանները (հողթողկոմատները, կուլտնտեխնությունները, տրակտորիկները, դիտահետազոտական ինստիտուտները) անուշաղիբ վերաբերմունք են ցույց տալիս բերքատվության հարցերին, վերջին տարիներս ԱՍՖՈՀ-ի գյուղատնտեսության մեջ զգալիորեն իջավ մի շարք հիմնական կուլտուրաների բերքատվությունը (բամբակինը՝ ՀՍՈՀ-ում, ծխախոտինը՝ Վրաստանում, հացահատիկինը՝ ամբողջ Անդրկովկասում):

Այդ դրությունը բացառապես անթույլատրելի համարելով և նկատի ունենալով, «վոր արդեն հասել է ժամանակը, յերբ ցանքատարածություններն ավելացնելու միջոցով տնտեսությունն ընդարձակելուց անհրաժեշտ է շրջադարձ կատարել դեպի հողի լավադույն մշակման համար տարվող պայքարը, վորը զարգացման տվյալ ստադիայում հանդիսանում է դիտավոր և կենտրոնական խնդիր» (ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհի և ՀամԿ(բ)Կ ԿԿ-ի վորոշումից), ԱՍՖՈՀ Ժողովրդական կոմիսարների խորհուրդը և ՀամԿ(բ)Կ Անդրեյերկոմը վորոշում են.

1. 1933 թվի դարնանացանի համար սահմանել հետևյալ ցանքատարածությունները (հաղար հեկտարներով).

	ԱՍԽՀ	ՀՍԽՀ	ՎՍԽՀ	ԱՍՍԽՀ
1. Տեխնիկական կուլտուրաներ	09,5	36,3	50,8	296,6
Այդ թվում բամբակ	191,2	25,8	19,0	236,0
ծխախոտ	3,0	2,5	18,0	23,6
2. Բանջարանոցային կուլտուրաներ	50,5	18,5	39,3	108,3
3. Հացահատիկային (զարնանոցան)	122,0	245,4	518,2	895,6
4. Կերային	43,2	26,7	36,9	106,8

2. Առաջարկել հանրապետությունների Ժողկոմխորհուրդներին, կուլտնտեսություններին և Անդրհողթողկոմատին՝

ա) մինչև 1933 թ. հունվարի 1-ը ապահովել խորհրատնտեսությունների արտադրական-Ֆինանսական պլանների կազմումը.

բ) մինչև 1932 թ. դեկտեմբերի 15-ը վերջացնել կուլտնտեսությունների 1933 թ. արտադրական-Ֆինանսական պլաններ կազմելու նախապատրաստական աշխատանքներն այն հաշվով, վոր պլանները կազմելու և քննարկելու աշխատանքը կուլտնտեսություններում ավարտվի ամենաուշը 1933 թ. փետրվարի 1-ին.

գ) մինչև 1933 թ. հունվարի 1-ը վերջացնել տիպարային շրջանային ցանքաշրջանառությունների մշակումը, առաջին հերթին բամբակի, ծխախոտի և անասնապահական շրջաններում, ապահովելով նրանց լայն քննարկումը խորհրատնտեսությունների և կուլտնտեսությունների արտադրական խորհրդակցություններում մինչև 1933 թ. փետրվարի 1-ը. մշակել կոնկրետ ցանքաշրջանառություն յուրաքանչյուր արտադրական միավորի համար և ապահովել նրանց կիրառումը նատուրայով:

Ցանքաշրջանառություն անցկացնելիս հաշվի առնել հացահատիկային և կերային կուլտուրաների, հատկապես լյուցերնայի ընդարձակումը բամբակացան շրջաններում: Հատուկ ուշադրություն դարձնել տերիտորիայի կազմակերպման հարցերին—կուլտնտեսություններում ցանքաշրջանառության արմատական կապակցութամբ կիրառվող հողաշինարարական աշխատանքներին:

3. Հանրապետությունների Ժողկոմխորհուրդներին և կուլտնտեսություններին՝ ապահովել սերմֆոնդերի հավաքումն և պահպանումը խորհրատնտեսություններում և սերմֆոնդերինն ու ապֆոնդերինը՝ կուլտնտեսություններում և անհատական տնտեսություններում, յուրաքանչյուր հանրապետության համար սահմանված չափերով: Մշակել այնպիսի միջոցառումների սխտեմ, վորոնք ապահովեն սերմացուի և ապահովադրական ֆոնդերի ժամանակին հավաքումը 1933 թվի բերքից, նրանց պատշաճ պահպանումը և պարբերական նորոգումը, ինչպես նաև ժամանակին վերադարձնելը՝ այդ ֆոնդերից փոխ վերցնելու դեպքում:

4. Անդրհողթողկոմատին և հանրապետական հողթողկոմատներին՝ մեկ ամսվա ընթացքում մշակել և Անդրհողկոմխորհին

ներկայացնել գյուղատնտեսութեան արտադրական սպասարկման կառուցման սլանը, ընդ դմին նախատեսելով ստորին աղբոցանցի ամրացումը և շրջհողրաթիւնների ղեկավար դերի ուժեղացումը:

5. Պարտավորեցնել հանրապետութեան հողօգտագործողներին՝

ա) մեկ ամսվա ընթացքում ավարտել սեւեղելի կայանների կազմակերպումը, նրանց ապահովելով անհրաժեշտ հողային տերիտորիայով և հենակետերի ցանցով, ինչպես և առանձնապես քննարկել առաջին վերարտադրման սերմերի սեւեղելի, տեսակների փորձարկման և արտադրութեան ուղղութեամբ 1933 թվին կատարելիք աշխատանքների սլանը:

բ) 1933 թվի սերմնարուծութեան, տեսակների փորձարկման և տեսակավոր ցանքերի գծով մեկ ամսվա ընթացքում վերանայել սերմարուծական խորհրդատնտեսութեան և կոլտնտեսութեան ցանցը, մշակել կոլտնտեսութեան սերմնարուծութեան զարգացումն ապահովող միջոցառումներ, կազմակերպել սերմերի բոլոր տեսակների (ելիտային նյութի, առաջին, յերկրորդ և յերրորդ վերարտադրման) արտադրանքի ստացման և ծախսման հաշվառումը, առանձնապես մշակել սեւեղելի գերի կազմակերպման 1933 թ. սլանը:

գ) միջոցներ ձեռք առնել 1933 թվին փոխադրելիք հանքային պարարտանյութերի կոնտինգենտը տեղավորելու ըստ առանձին կազմակերպութեանների, ապահովելով տնտեսական կազմակերպութեանների և Հանքային պարարտանյութերի համաժողովնական ընկերութեան միջև հանքային պարարտանյութերի փոխադրման շուրջը պայմանագրերի կնքումը, ինչպես նաև հանքային պարարտանյութերի ստացման սկզբին պահեստների կառուցման ավարտումը և հանքային պարարտանյութերը ժամանակին գործածութեան վայր հասցնելը:

6 Նշելով Վնասատուների դեմ պայքարող ընկերութեան սխտեմի բացարձակապես անբավարար աշխատանքը բամբակի վոչ-մորիխային վնասատուների և այլերի նուրբ բանջարանոցային կուլտուրաների վնասատուների դեմ պայքար կազմակերպելու գործում, պարտավորեցնել Անդրհողկոմատին և հանրապետական հողօգտագործողներին՝ քսան որվա ընթացքում

դեմ մշակել գյուղատնտեսութեան վնասատուների դեմ պայքարելու միջոցառումների սխտեմ, նախատեսելով աշխատանքների կազմակերպումն ու ծավալը, կիրառվող առանձին միջոցառումների արդյունավետութեանը, տնտեսարկների և վնասատուների դեմ պայքարող ընկերութեան սխտեմի փոխհարաբերութեանը, պայմանագրերը ժամանակին կնքելը և այլն:

7. ՄՏԿ-ների աշխատանքում առաջին տեղը դնել բերքատվութեան բարձրացման պայքարի խնդիրները, նրան յենթակազարմնելով ընթացիկ արտադրական աշխատանքը և կոնկրետ կերպով վերակառուցելով ՄՏԿ-ների աշխատանքը, յենթելով նրանից, փորձ «ՄՏԿ-ները պետք և կոլտնտեսութեանների ղեկավարները դառնան վոչ միայն տրակտորային տեխնիկայի կիրառման բնագավառում, այլև ագրոնոմիայի բնագավառում»: Պարտավորեցնել Անդրհողկոմատին, հանրապետական հողօգտագործողներին և տրակտորիկենտրոններին մեկ ամսվա ընթացքում մշակել ախպիսի միջոցառումների սխտեմ, փորձք ապահովել ինչպես ՄՏԿ-ների աշխատանքի վորակի բարձրացումը (հերի, վերանորոգում, պահեստի մասերի հայթայթում և այլն), ախպես և շրջանում նրանց աշխատանքի ճիշտ կազմակերպչական կառուցումը:

8. Անդրհողկոմատին և հանրապետական բամբակի կոմիտեին՝ մեկ ամսվա ընթացքում մշակել բամբակի բերքատվութեան բարձրացման միջոցառումներ: Վճռական միջոցներ ձեռք առնել 1932 թվի աշնանը կատարելու բամբակի հողերի աշնանափարի և ձմեռային արաթի սլանը հետևյալ չափերով (հաղարհակտարներով) .

	ԱՍԽՀ	ՂՍԽՀ	ՎՍԽՀ	ԱՊՏԽՀ
Անանտվար	137,5	7,5	8,0	153,0
Ձմեռային արաթ	96,4	6,0	5,7	108,1

9. Վրաստանի Հողօգտագործատին և «Չայ-Գրուզիա» ակցիոներական ընկերութեանը՝ մինչև 1932 թ. դեկտեմբերի 20-ը մշակել թեյի սլանտացիաների բերքատվութեան բարձրացման, նրանց վերանորոգման և խնամքի կոնկրետ միջոցառումներ:

10. Վրաստանի Հողօգտագործատին, Արխաղիայի Հողօգտագործող հետ միասին մինչև 1933 թ. հունվարի 1-ը մշակել ծխախոտի սլանտացիաների բերքատվութեան բարձրացման միջոցառումներ (Չերմոցային և սածիլային տնտեսութեան կազմակերպում, ցանքաշրջանառութեան կիրառում, ջիմիացում և այլն):

11. Անդրհողովումատին և հանրապետական հողօրդովումատներին՝

ա) մեկ ամսվա ընթացքում կազմել շրջանային ագրոմինիստներ պտղաբուծութան, խաղողաբուծութան և թթի տնկարանների գծով (վերականգնում, յերիտասարդացում, վերապատվաստում, խնամք, բուժում և այլն): Ապահովել ագրոմինիստներ իջեցումը մինչև կոլտնտեսութունն ու դյուղը, նրանց մշակումը լայն արտադրական խորհրդակցութուններում և նրանց կենսագործումը:

բ) անհապաղ կազմակերպել բոլոր միամյա կուլտուրաների գծով ընդունված շրջանային ագրոմինիստների վերանայում, նրանց մեջ մտցնել անհրաժեշտ լրացումներ և փոփոխութուններ, շաղկապելով շրջանների համար մշակվող ցանքաշրջանատուութունների հետ, աշխատանքն ավարտելով ամենաուշը 1933 թ. հունվարի 15-ին:

12. Պարտավորեցնել Անդրհողովումատին և հանրապետական հողօրդովումատներին 1933 թվին ասպահովել հացահատիկների սերմի զտումը 100 տոկոսով, ամբողջ վարակված սերմացուի օխտահանումը 100 տոկոսով, առավելագույն ընդգրկումը շարքացանով, բարձրացնելով մշակման նախացանքային աշխատանքների կատարման վորակը:

13. Հանրապետական հողօրդովումատներին՝ մինչև 1933 թ. հունվարի 1-ը մշակել կերային ցանքատարածութան (խոտացանում, սիլոսի համար անհրաժեշտ ցանքներ, կերային արմատապտուղներ) ընդարձակման պլանն ըստ շրջանների և նրանց բերքատվության բարձրացման, միջոցառումները՝ սեփական սերմի բազայի ստեղծման հաշվառումով, ինչպես նաև բնական հանդամասերի արտադրանքի ավելացման, արտավայրերի և խոտհարքների ռացիոնալ ոգտադործման պլանը:

14. Անդրհողովումատին՝ մեկ ամսվա ընթացքում մշակել լյուցերնային բույսերի սեփական սերմնարուծական բազայի կազմակերպման, խորհանտեսութուններում և կոլտնտեսութուններում լյուցերնային բույսերի սերմնարուծութան կազմակերպման միջոցառումների սխտեմ և ներկայացնել ԱՍՖՍՀ օրդովումատին ի հաստատութուն:

Գիտահետազոտական մասի գծով:

15. Անդրհողովումատին, հանրապետական հողօրդովումատ-

ներին և Գյուղատնտեսական դիտահետազոտական համամիութենական ասոցիացիայի Անդրկովկասյան բաժանմունքին՝

ա) մեկ ամսվա ընթացքում կարգավորել և հրատարակել ագրոտեխնիկայի հարցերի շուրջը կատարված դիտահետազոտական աշխատանքների արդյունքները:

բ) վերանայել դիտահետազոտական կազմակերպութունների ցանցի աշխատանքների ծրագրերը, առաջին տեղը դնելով ագրոտեխնիկայի հարցը (ցանքաշրջանատուութունները, սելեկցիան, տեսակների փորձարկումը և սերմնարուծութունը, պարարտացումը, դյուղատնտեսական արտադրության մեքենայացումը, մանր վոտոգման ցանցի շահագործումը, ջրի ոգտադործումը, ջրելունորմաները և այլն):

գ) դիտահետազոտական կազմակերպութուններին ասպահովել հենակետերի բավարար ցանցով, այդ կետերի աշխատանքն ագրոպերսոնալի միջոցով կապելով կոլտնտեսութունների և խորհուրտեսութունների հետ:

դ) 1933 թվին առաջին տեղը դնել դիտահետազոտական ինստիտուտների, զոնալ կայանների և հենակետերի աշխատանքի վորակի հարցը, վորպես կարևորագույն պրոբլեմ:

Անհրաժեշտ համարել 1933 թվին կազմակերպելու հացահատիկային կուլտուրաների զոնալ կայան ընկ. Որջոնիկիձեյի անվան հացահատիկային խորհանտեսութունում:

16. Հանրապետական կուսկենտկոմներին և հանրապետական հողօրդովումատներին՝ ագիտացիոն աշխատանք ծավալել ագրոտեխնիկան կոլտնտեսութուններում, չքավոր-միջակային դյուղատեխնիկան տնտեսութուններում, խորհանտեսութուններում արմատացնելու ուղղությամբ, բերքատվության բարձրացման հարցերը պարբերաբար լուսաբանելով հանրապետական և շրջանային մամուլում, կազմակերպելով բերքատվության բարձրացման հարցերի քննարկումը արտադրական խորհրդակցութուններում, լայնորեն ոգտադործելով կինոն, ռադիոհաղորդումները և բարձր բերքի հսկիչ պոստերը:

Բարձր բերքատվութուն ձեռք բերելու համար սահմանել փոխանցիկ դրոշակներ առանձին շրջաններում և կոլտնտեսութուններում: Մշակել և կիրառել մի շարք միջոցառումներ դիտահետազոտական ինստիտուտներն ու զոնալ կայաններն ոգտադործելու, պոպուլյար բրոշյուրների, պլակատների, թուղցիկների հրատա-

բազմամյա և այլ միջոցներով դիտակաճ նվաճումներն ու նրանց արդյունավետութունը մասսայականացնելու ուղղությամբ:

17. Անդրհողմիտներին և հանրապետական հողփողկոմատներին՝ հատուկ ուշադրություն դարձնել կոլտնտեսութուններում, խորհանտեսութուններում և ՄՏԿ-ներում ստորին մասսայական կադրերի պատրաստման գործի կազմակերպմանը, հատկապես պատրաստման վորակին, այդ նպատակով առավելագույն չափով ոգտադործել ձմեռվա ամիսները: Քսան որվա ընթացքում մշակել մասսայական կադրերի պատրաստման պլանը բոլոր սխառմաների, միավորումների և կազմակերպութունների գծով, դրա համար անհրաժեշտ միջոցները նախատեսելով պետական և տեղական բյուջեների հատկացումներից, ինչպես նաև տնտեսական որդանների և ազգաբնակչության միջոցներից:

18. Ժողովրդական կոմիսարների խորհուրդը և Համ Կ(բ)Կ Անդրյերկոմը պարտավորեցնում են ԱՍՑԽՀ-ի գյուղատնտեսութան ասպարիզում աշխատող բոլոր խորհրդային, կուսակցական, կոմյերիտական և տնտեսական կազմակերպութուններին իրենց աշխատանքը փոխադրել բերքատվության բարձրացման բնագավառը, վորպես սվյալ մոմենտում գյուղատնտեսութան գարգացման կենտրոնական խնդիր:

Հանրապետական ժողովրդային և կուսկենտկոմներին՝ տասն որվա ընթացքում ավանուել «Բերքատվության բարձրացման միջոցառումների մասին» Միութան Ժողկոմխորհի ու ՀամԿ(բ)Կ ԿԿ-ի ընդունած վորոշման և սույն վորոշման մշակումը բոլոր կոլտնտեսութուններում, խորհանտեսութուններում, ՄՏԿ-ներում և գյուղխորհուրդներում, բերքի համար պայքարելու նպատակով մորիլիզացիայի յենթարկելով կոլտնտեսականների և չքավոր-միջակային գյուղացիական տնտեսութունների լայն մասնակրին, ընդգմին հատուկ ուշադրություն դարձնելով առանձին կուլտուրաների և տեսակների վրա (յեգիպտական բամբակ, սամսոնի ծխախոտ, խաղողի մի քանի տեսակներ), այդ հարցերը շաղկապելով ընթացիկ աշնանացանի կամպանիայի կոնկրետ խրնգիրների և 1933 թվի գարնանացանի կամպանիայի նախապատրաստական աշխատանքների հետ:

ԱՍՑԽՀ Ժողովրդա ան կոմիսարների խորհրդի նախագահ
ՄՈՒՍԱԲԵԿՈՎ
ՀամԿ(բ)Կ Անդրյերկոմի քարտուղար՝ Լ. ԲՆԲԻՍ

ԱՄՐԱՅՆԵՆԲ ԱՍՖԻԳ-Ի ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ԵՐՁԱՆՆԵՐԸ

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԿ-ՆԵՐԻ. ՄԱՐՁԿՈՍՆԵՐԻ
ՅԵՎ ԵՐՁԿՈՍՆԵՐԻ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐՆԵՐԻՆ

ՅԵՎԻՐԱՅԻՆ կոմիտեյի՝ միթրման լիազորների գեկուցումները ասում են առանձին չրջանային կազմակերպութունների աշխատանքի ծայրաստիճան անբավարար դրության մասին:

Մի քանի չրջկոմներ մինչև այժմ ել կարճատեսութուն և կուրութուն են ցուցաբերում դասակարգային թշնամու նկատմամբ, չեն պայքարում կուլակային սաբոտաժի դեմ և յերևան չեն հանում նրա կազմակերպիչներին, տարվում են բարեհոգության և ինքնահանգստացման տրամադրութուններով: Առանձին չրջկոմներ կուլակի դեմ պայքարելու փոխարեն «ձախ խոտորումներ են թույլ տալիս միջակի և չքավորի նկատմամբ:

Չրջկոմների աշխատանքի մեթոդների մեջ տեղ-տեղ գերակըռում և վարչարարութունն ու հրամայելը, չկա բլիջների, խորհուրդների, ՄՏԿ-ների, կոլտնտեսութունների խսկակաճ հասկացողութուն և կոնկրետ գեկավարութուն: Առանձին չրջաններում ստորին կադրերի մեջ խցկվել են դասակարգայնորեն խորթ տարրերը: Ստորին աշխատողների մի մասի քաղաքական մակարդակը ծայրաստիճան ցածր է:

Մի քանի չրջանների կուսակցական և կոմյերիտական կազմակերպութունները ավանդարդային դեր չեն խաղում կոլտնտեսային արտադրության մեջ, համառ պայքար չեն մղում կոլտնտեսականների մի մասի հետամնաց տրամադրութունների դեմ, այլ յերբեմն ինքներն են դնում վերասերման հետամնաց տրամադրութունների պոչից: Կոլտնտեսական ակտիվը մի շարք չրջաններում չի կազմակերպված, ցաքուցրիվ է, թույլ է մասնակից դարձվում հիմնական տնտեսական-քաղաքական խնդիրների լուծման և գործնական կիրառման աշխատանքին:

Համ Կ(բ)Կ Անդրյերկոմի 1932 թ. գեկտեմբերի 15-ի վորոշման հիման վրա ամենուրեք աշխատանք է դնում գյուղական կազմակերպութունների ամրացման ուղղությամբ: Անդրյերկոմն անհրաժեշտ է համարում այս աշխատանքը շարունակել ամենայն յեռանդով, ձգտելով այդ աշխատանքի հիման վրա հաջողությամբ անցկացնել գարնանացանը:

Անդրյերկոմը գտնում է անհրաժեշտ առաջին հերթին կիրառել հետևյալ միջոցառումները:

1. Անհրաժեշտ է շարունակել համառ պայքարը կուլակի դեմ, արմատից վտնջազնելու այն բարեհոգությունն ու հաշտվողական տրամադրությունները, վոր նրանց հանդեպ ունեն կուլակազմակերպությունների առանձին ողակները: Հարկավոր է այս տեսանկյան տակ ստուգել ստորին կուստրզանների, խորհուրդների, կոոպերացիայի, հողորդանների, ստորին մամուլի աշխատանքը, մեր շարքերից անխնա դուրս նետելով կուլակի գործակալներին: Առանձին ուշադրություն ստուգել կոլտնտեսական կազմերը, վորոնց մեջ առանձին դեպքերում խցկվել են կուլակային տարրերը:

2. Անհրաժեշտ է ամբողջ աշխատանքում ուշադրություն կենտրոնակետ դարձնել գյուղական շրջանների ամրացման, գյուղի սոցիալիստական շինարարության այդ հանգուցային կենտրոնի ամրացման խնդրին: Հարկավոր է ուշի ուշով ստուգել բոլոր հետմնացող շրջանները և անհապաղ ամրացնել փորձված ու ստուգված կազմերով: Գյուղական շրջաններն ամրացնելու համար հարկավոր է վերցնել մի շարք լավադույն կուսակցական, խորհրդային, կոոպերատիվ ու տնտեսական աշխատողներ, մի շարք կուլտաշխատողներ, մասնագետներ: Հարկավոր է լայն չափով և առավելագույն բարձր վորակով ծավալել վողջ գյուղական ակտիվի քաղաքական և ագրո-տեխնիկական վերապատրաստման աշխատանքը: Հարկավոր է բոլոր դեկավար ինստանցիաների աշխատանքը վերակառուցել այնպես, վոր նրանք իրոք ճանաչեն յուրաքանչյուր շրջան, կոնկրետ ողնություն ցույց տան և հրահանգեն յուրաքանչյուր շրջանին (հրահանգիչների և արտադրական տերիտորիալ սեկտորների կազմի ամրացում, գյուղ ուղարկվող յուրաքանչյուր աշխատողի պատասխանատվություն, ինքնորմացիայի կազմակերպում):

3. Անհրաժեշտ է անհապաղ ստուգել և արմատապես ամրացնել յուրաքանչյուր ՄՏԿ-ի և խորհտնտեսությունների աշխատանքը, դարձնելով նրանց գյուղի տնտեսական և քաղաքական աշխատանքի իսկական հենարաններ:

4. Հարկավոր է պրոլետարական կենտրոններից յուրաքանչյուրի ուշադրությունը դարձնել գյուղի աշխատանքի խնդիրների կողմը: Քաղաքային կազմակերպություններում նկատվող ցե-

խային փակվածություն դեպքերը, գյուղի աշխատանքի հարցերն արհամարհելը պետք է անհապաղ արմատախիլ անել: Քաղաքային շրջանները պետք է խոշոր չափով ողնեն գյուղին նրա առաջ ծառայած խնդիրները լուծելու գործում:

Այս բոլոր մոմենտները, վորոնք շեշտված են Անդրյերկոմի 1932 թ. դեկտեմբերի 27-ի վորոշման մեջ գարնանացանի կամպանիայի հարցերի վերաբերյալ, պետք է անմիջապես կիրառվեն: Նրանց կիրառումն ուշացնելը բացահայտորեն դարնանացանի կամպանիայի վիժեցման վտանգ կսպառնա:

Ընկերական բարեներով

Անդրյերկոմի քարտուղար՝ Ժ. ՄենՅՁՈՆ

4

1933 ԹՎԻ ԲԼՄԲԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑԱՆՈՒՄՆԵՐԻ ՄԼՍԻՆ

ԱՍՖԻՆԶ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄՍԱՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ № 508 ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

Բամբակազորություն առաջին հնգամյակի հետևանքով ԱՍՖԻՆԶ-ում մեծ հաջողություններ են ձեռք բերված ինչպես ցանքատարածություն ընդարձակման, այնպես էլ բամբակի հումքի ընդհանուր արտադրանքի ավելացման բնագավառում: Սոցիալիստական հատվածը դարձել է բամբակի հիմնական արտադրող բամբակի արտադրանքի մոտ 80 տոկոսը տալիս են խորհանտեսությունները և կոլտնտեսությունները: Կազմակերպված է բամբակազորական 28 ՄՏԿ, 16,000 ձիու ուժից ավելի կարողություն բարակտորային պարկով:

Դրա հետ միասին, ԱՍՖԻՆԶ Ժողովրդական կոմիտեների խորհուրդը նշում է, վոր Անդրկովկասում բամբակազորություն զարգացման բնագավառում հիմնական թերությունն անցյալում հանդիսացել է այն, վոր միանգամայն անբավարար ուշադրություն է դարձվել բերքատվության բարձրացման համար տարվող պայքարի հարցերին: Անհրաժեշտ է 1933 թվին արմատական բեկում առաջացնել բամբակի բերքատվության բարձրացման գործում:

Գարնանացանի կամպանիան 1933 թվին պետք է անցկացնել վորակական ցուցանիշների բարելավման և առաջին հերթին բամբակի դաշտերի բերքատվության բարձրացման համար ծավալուն պայքար մղելու նշանաբանով:

Յեղևելով սրանից, ԱՍՖՆՀ ժողովրդական կոմիտեաների խորհուրդը վերոշում է.

1. Բամբակենու 1933 թվի ցանքատարածութունն Անդրկովկասում սահմանել 235.000 հեկտար հետևյալ բաշխումով.

	Ընդամենը (հազար հեկ.)	Պորտնո.	Պայմանագր. հատվածում
ԱՍՆՀ	191,2	11,0	180,2
ՀՍՆՀ	25,8	0,3	25,5
ՎՍՆՀ	18,0	1,5	16,5
ՍՖՆՀ	235,0	12,8	222,2

Այդ թվում յեղևելու քանակն ԱՍՆՀ-ում վոչ պակաս, քան 15.000 հեկտ., վորից խորհանտեսութուններում՝ 7000 հեկտար և պայմանագրական հատվածում՝ 8000 հեկտ.:

2. Բամբակենու ցանքատարածութունն ըստ առանձին խորհանտեսութունների բաժանել հետևյալ կերպ.

Կարա-Չալա—4000 հեկտ.:

Միլի խորհանտեսութուն— 300 հեկտ.:

Կարայազի խորհանտեսութուն—1500 հեկտ.:

3. Սահմանել բամբակենու սածիլավոր կուլտուրայի հետևյալ ցանքատարածութունը (հեկտարներով).

Հանրապետութուններ	Պորհանտես.	Կոտնտես.	Ընդամենը
ԱՍՆՀ	50	500	550
ՀՍՆՀ	—	100	100
ՎՍՆՀ	30	—	30
ՍՖՆՀ	80	800	680.

4. Ապահովել բամբակենու հարյուր տոկոսանի շարքացանք խորհանտեսութունների և կոլտնտեսական-գյուղացիական սեկտորի ամբողջ ցանքատարածութունում:

5. Կատարել բամբակենու ցանքատարածութունների պարարտացում՝ ա) հանքային պարարտանյութերով՝ 20,500 հեկտար (ԱՍՆՀ-ում՝ 14,200 հեկտ., ՀՍՆՀ-ում՝ 4800 հեկտ. և ՎՍՆՀ-ում՝ 1500 հեկտ.), այդ թվում խորհանտեսութուններում՝ 5800 հեկտ. (ԱՍՆՀ-ում՝ 5000 հեկտ., ՀՍՆՀ-ում՝ 300 հեկտ. և ՎՍՆՀ-ում՝ 500 հեկտ.):

բ) Գոմաղբի պարարտանյութերով՝ մինիմում 7000 հեկտ., վորից ԱՍՆՀ-ում՝ 6000 հեկտ., ՎՍՆՀ-ում՝ 1000 հեկտ.:

6. Սահմանել բոլոր ցանքատարածութունների պարտադիր ցաքանում ձմեռնային արաթից սկսած մինչև նախացանքային կրկնավարը և յերկու ցանցառացման, առնվազն յերեք ջաղհանի ու միջարքային կուլտիվացիայի կիրառում:

7. ԱՍՖՆՀ-ի կազմում մտնող հանրապետութունների ժողկոմխորհներին՝ հինգ որվա ընթացքում բաժանել ընդունված ցանքատարածութուններն ըստ շրջանների, միաժամանակ սահմանել մեքենայացման տոկոսը (տրակտորային աշխատանքներ) ՄՏԿ-ների ու խորհանտեսութունների գծով և հասցնել մինչև շրջաններն ու խորհանտեսութունները:

Նշելով սնանավարի ձմռան արաթի առաջադրութունների բացահայտորեն անբավարար կատարումը, ցանքաշրջանառության անցնելն ուշացնելը, վորը վիժեցման վտանգի տակ և դնում բամբակագործության առաջադրութունների կատարումն ընթացիկ տարում, կիրառել բամբակի ցանքի 1933 թվի պլանի կատարումն ապահովող հետևյալ միջոցառումները:

ԲԱՄԲԱԿԻ ՄԱՍԻՎՆԵՐԸ ՅԱՆԻՍԻ ՊԱՏՐԱՍՏԵԼԸ

1. Առաջարկել ԱՍՖՆՀ-ի կազմում մտնող հանրապետութունների ժողկոմխորհներին՝

1) Պարտավորեցնել հողթողկոմատներին և տրակտորկենտրոններին սահմանելու ՄՏԿ-ների տրակտորային պարկի աշխատանքների ոպերատիվ պլան հնդորյակներով, առաջին հերկի որական առաջադրության պլանները հասցնելով մինչև ՄՏԿ-ներն ու առանձին կոլտնտեսութունները, աշանավարի պլանները ս. թ. հունվարի 20-ից վոչ ուշ լրիվ կատարելու հաշվով:

2) Պարտավորեցնել շրջգործկոմներին, ՄՏԿ-ներին և շրջանային հողբաժիններին վճռականորեն վերջ առ կենդանի քարշող ուժի թերազնահատմանը, վորպիսին կա աշանավարի կիրառման գործում, հաշվի առնել շրջանի ամբողջ կենդանի քարշող ուժը, վոր ազատ է բամբակի փոխադրումներից, և կազմել կենդանի քարշող ուժով վարելու կոնկրետ ոպերատիվ պլան, վարի որական առաջադրութունը հասցնելով մինչև կոլտնտեսութուններն ու գյուղերը:

3) Տասն որվա ընթացքում մշակել բամբակի դարնանային աշխատանքների մանրամասն պլան, բոլոր միջոցառումները և աշ-

1933
57

խառանքի ժամկետները դիֆերենցիալային յենթարկելով համաձայն շրջանների առանձնահատկությունների:

Պլանները կազմելիս հատուկ ուշադրություն դարձնել նախաջանքային և ցանքային շրջանների ադրոտեխնիկական աշխատանքների վորակին, վորոնք ապահովում են բարձր բերքատվությունը:

4) Պարտավորեցնել հանրապետություններին հողփողկոմատներին և արակտորկենտրոններին՝ կոլտնտեսական ակտիվի լայն մասնակցությունը ապահովել բամբակի վարի վորակի սխտեմատիկ ստուգումը և կատարել տալ վատորակ հերկված հողի պարտադիր կրկնավար:

5) Պարտավորեցնել հողփողկոմատներին և արակտորկենտրոններին կազմակերպել կոլտնտեսությունների կերային ռեսուրսների հաշվառումը և ապահովել բանող անասունների ֆուրաժային ֆոնդերի առանձնացումն աշնանավարի ու դարնանավարի և բամբակենու ցանքի շրջանում՝ կերի յեղած ռեսուրսների ռացիոնալ ոգտադործման ճանապարհով:

II. Բացառիկ քաղաքական տնտեսական նշանակություն տալով կոլտնտեսությունների արտադրական-ֆինանսական պլանները ճիշտ կազմելու գործին, պլաններ, վորոնք վորոչում են յուրաքանչյուր կոլտնտեսություն տնտեսական գործունեություն հիմունքները և կոնկրետ ծրագիր են հանդիսանում բարձր բերքատվություն և կոլտնտեսության կազմակերպչական տնտեսական մարզման համար պայքարելու գործում, ԱՍՖՈՀ Ժողովրդական կոմիսարների խորհուրդը պարտավորեցնում է խորհրդային, կոլտնտեսական և տնտեսական կազմակերպություններին կոնկրետ ողնություն ցույց տալ կոլտնտեսություններին այդ արդֆինպլանները կազմելու գործում:

Կոլտնտեսություններին, ՄՏԿ-ների և խորհտնտեսություններին արտադրական-ֆինանսական պլանները կազմելու աշխատանքը պետք է ընթանա վորպես հիմնական մասսայական տնտեսական-քաղաքական կամպանիա՝ վողջ կոլտնտեսական ակտիվի ու կոլտնտեսական լայն մասսաների առավելագույն ներգրավումով, և պետք է վերջանա կոլտնտեսություններում, խորհտնտեսություններում ու ՄՏԿ-ներում 1933 թվի փետրվարի 15-ին:

III. Հանրապետությունների Ժողկոմխորհներին պարտավորեցնել՝

1) Հողփողկոմատներին և արակտորկենտրոններին՝ դարկ տալ ՄՏԿ-ներին, խորհտնտեսություններին, կոլտնտեսություններին ու մենատնտեսների տրակտորներին և դյուղատնտեսական ինվենտարի վերանորոգմանը՝ այդ աշխատանքն անպայման վերջացնելով վող ուշ, քան ս.թ. մարտի 1-ը:

2) Հողփողկոմատներին և արակտորկենտրոններին՝ տասնորվա ընթացքում հաշվի առնել առկա պահեստի մասերը և հնարավորություն ստեղծել տեղական արդյունաբերություն միջոցով պատրաստելու տրակտորներին ու դյուղատնտեսական ինվենտարի պահեստող մասերը, պատվերները բաժանել առանձին կազմակերպությունների միջև, իսկ համապատասխան ձեռնարկություններին պարտավորեցնել ապահովելու այդ պահեստի մասերի ժամանակին պատրաստումը:

3) Հողփողկոմատներին և արակտորկենտրոններին՝ յուրաքանչյուր ՄՏԿ-ում հատուկ վորակյալ հսկիչ-խոտանիչների միջոցով խիստ հսկողություն սահմանել վերանորոգման վորակի վրա՝ արակտորների և դյուղատնտեսական ինվենտարի վերանորոգման պրոցեսում:

Վերանորոգման ժամանակին և լավորակ կատարման պատասխանատվությունը դնել անձնապես ՄՏԿ-ների և խորտնտեսություններին դերեկտորներին վրա, իսկ այն շրջաններում, վորտեղ ՄՏԿ-ներ չկան, շրջանային հողբաժիններին վարիչներին վրա:

4) Հողփողկոմատներին և արակտորկենտրոններին՝ անմիջապես ձեռնարկել մասսայական վորակավորման կադրերին (ՄՏԿ-ներին, խորհտնտեսություններին և կոլտնտեսություններին աշխատողներին) պատրաստմանն ու վերապատրաստմանը, ավարտելով վող ուշ, քան ս.թ. ապրիլի 1-ը:

5) Պարտավորեցնել Անդրբամբակիներին և արակտորկենտրոններին՝ ադրախառնումը կատարել դնման կայաններում, նախքան կոլտնտեսություններին բաժանելը:

IV. Առաջարկել Անդրհողփողկոմատին և Վնասատուններին դեմ պայքարող ընկերություն Անդրկովկասյան բաժանմունքին քսանորվա ընթացքում Անդրհողփողկոմխորհի հաստատություններին ներկայացնել բամբակենու վնասատուների դեմ պայքարելու աշխատանքների ծավալը, ապարատուրայի վերանորոգման որացուցային պլանը, ինչպես նաև ապահովել թույների և սլակասող ապարատուրայի ժամանակին փոխադրումը:

V. Անդրբաժնային ընկերություններին՝ վոչ ուշ, քան 1933 թ. փետրվարի 1-ը, Անդրհողմարի կոմսոմոսի հետ համաձայնեցնելուց հետո Անդրհողմարի կոմսոմոսի հաստատության ներկայացնել 1933 թ. վր. բաժնային բերքի կոնտրակտացիայի վերաբերյալ վորոշման նախագիծը:

ՋՐՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ

I. Բամբակենու և լյուցերնայի համար սահմանված տարածությունների վորոշումը ջրով ապահովելու նպատակով հանրապետությունների ժողովուրդներին առաջարկել պարտավորեցնելու հողօգտագործներին, ջրատեսուցություններին և տրակտորկենտրոններին՝

1) Ընդունված տարածություններն ըստ ջրջանների բաժանելու և այդպիսիք տեղերում ջրհարկելու ապահովել տարածությունների լիակատար շահագործումը վորոշման ռեսուրսների առկայության և այլ դարձանացան կուլտուրաների ու բազմամյա սուկենների հաշվառման հետ, առաջին հերթին ապահովելով բամբակի ցանքերի տարածությունը:

2) Ապահովել կուլտուրաների վորոշման մանրամասն որացուցային սղանները կազմելու դործը ջրջաններում վոչ ուշ, քան 1933 թ. մարտի 15-ը, այդ սղանները հասցնելով մինչև առանձին գյուղերն ու կոնտեսուցությունները:

3) Ամեն կերպ դարկ տալ ձմռան արաթի համար սահմանված պլանների կատարմանը ջրջանային ջրատեսուցությունների և ՄՏԿ-ների միջոցով, այդ անսլայման վերջացնելով վոչ ուշ, քան 1933 թ. փետրվարի 1-ը:

II. Անդրհողմարի կոմսոմոսին՝ Անդրգիտահետադոտական տնտ. ինստիտուտի և Անդր. գիտ. հետ. բամբակ. ինստիտուտի մասնակցությունը քսան որվա ընթացքում սահմանել բամբակենու և լյուցերնայի վորոշման որիենտիր նորմաներն ու ժամկետներն ըստ ջրջանների և հասցնել մինչև հանրապետությունները:

III. Հանրապետությունների ժողովուրդներին՝ 1933 թ. փետրվարի 15-ից մինչև մարտի 15-ը (ըստ ջրջանների դիֆերենցիացիայի կատարելով) անցկացնել վորոշիչ սիտեմը մարելու և ջրարաշխական ցանցը նախապատրաստելու միամսյակ: Հանրապետությունների հողօգտագործներին՝ ջրատեսուցությունների և տրակտորկենտրոնների հետ միասին վոչ ուշ, քան 1933 թ. փետր-

վարի 5-ը մշակել վորոշման սիտեմները մաքրելու միամսյակի անցկացման կոնկրետ սղան և ապահովել նրա լայն քննարկումը կոնտեսուցություններում ու ջրավոր-միջակային տնտեսություններում:

IV. Ջրհանների վերանորոգումը վերջացնելու և լիակատար պատրաստություն մեջ դնելու ժամկետը սահմանել 1933 թ. մարտի 20-ը: ԱՍԽ Հ-ի ժողովուրդներին՝ պարտավորեցնել մեքենայական սարքավորման վերանորոգման սղատվերները կատարող ձեռնարկություններին և կազմակերպություններին խստիվ սահմանել վերանորոգումն ալարտելու ժամկետները և ապահովել նրա բարձր վորակը, միաժամանակ ձեռնարկությունների սլորոֆմիլով կազմակերպություններին առաջարկելով հատուկ հսկողություն տակ վերցնել ջրատեսական աշխատանքների սղատվերների կատարումը:

V. 1933 թ. վր. դարնան համար սիտեմների մանր և մանրադույն ցանցը մեքենայացման յենթարկված տնտեսությունը հարմարեցնելու (վորոշման քարտեզների խոշորացում) աշխատանքների ծախսը սահմանել առնվազն 40.000 հեկտ., վորից ԱՍԽ Հ-ում՝ 27.000 հեկտ., ՀՍԽ Հ-ում՝ 8000 հեկտ. և ՎՍԽ Հ-ում՝ 5000 հեկտ.: Պարտավորեցնել հանրապետությունների տրակտորկենտրոններին սույն աշխատանքն ալարտել վոչ ուշ, քան 1933 թ. ապրիլի 10-ը:

Հանրապետությունների ջրատեսուցություններին՝ այս աշխատանքում տեխնիկական աշակցություն ցույց տալ տրակտորկենտրոններին:

VI. Հանրապետությունների ժողովուրդներին պարտավորեցնել՝

1) Հողօգտագործներին ս. թ. մարտի 10-ի և 25-ի միջև ստեղծում անցկացնել հատուկ հանձնաժողովների միջոցով, թե ինչպես են կատարված ջրատեսական աշխատանքները և սիտեմներն ինչ չափով են սղատրաստված վորոշման համար: Ստեղծման և ընդունման ժամանակ հատուկ ուշադրություն դարձնել կատարված աշխատանքների վորակի վրա:

2) Ջրատեսուցություններին և տրակտորկենտրոններին՝ վոչ ուշ, քան 1933 թ. փետրվարի 1-ը կազմակերպել ջրային սիտեմների շահագործման տեխնիկական և ստորին անձնակազմի վերա-

պատրաստման դասընթացներ, մինչև վոռոգումներն սկսելը յուրաքանչյուր կոլտնտեսութեան ներսում կոլտնտեսականներէից պատրաստել վոռոգողներ խումբ՝ յուրաքանչյուր կոլտնտեսութեան ցանքերի վոռոգմանը բաւականացնող քանակութեամբ:

ՅԱՆՔԱՄԱՇՐՁԱՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ԲԱՄԲԱԿԻ ՄԱՍԻՎՆԵՐԻ ԱՄՐԱՅՈՒՄԸ

1. Առաջարկել Անդրհողփոկումատին և հանրապետական հողփոկումատներին՝ «կոլտնտեսութեաններէ կայուն հողդատադորձում ստեղծելու մասին» ԽՍՀՄ կենտրոնական և Ժողկոմխորհի 1932 թ. սեպտեմբերի 3-ի վորոշման համապատասխան, մինչև ս.թ. մարտի 1-ը վերջացնել հողային մասիւններէ ամբողջութեամբ կոլտնտեսութեաններին:

2. Հանրապետական հողփոկումատներին և տրակտորկենտրոններին՝ տասն որվա ընթացքում հաստատել տիպային ցանքաշրջանառութեանները բամբակացան շրջաններում և կազմակերպել նրանց լայն քննարկումն ու մշակումը շրջաններում և կոլտնտեսութեաններում, ապահովելով ընթացիկ դարնանից դործնականորեն ցանքաշրջանառութեանն անցնելը:

3. Ընթացիկ տարվա դարնանը բամբակացան շրջաններէ կոլտնտեսութեաններում և խորհանտեսութեաններում լյուցերնացանելու առաջադրութեանը սահմանել հետևյալ չափով. ԱՍԽՀ — 16000 հեկտ., ՀՄԽՀ — 5500 հեկտ., ՎՍԽՀ — 5500 հեկտ.:

Հանրապետական հողփոկումատներին և «Սոյուզսեմնուխոյ»-ի հանրապետական բաժանմունքներին՝ ապահովել անհրաժեշտ քանակութեամբ լյուցերնայի փոխադրումն ու բաժանումը վոչ ուչ քան 1933 թ. ապրիլի 1-ը:

ՅԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԲԱՄԲԱԿԵՆՈՒ ԳԾՈՎ

ԱՍԽՀ Ժողկոմխորհին պարտավորեցնել՝

1) ԱՍԽՀ Հողփոկումատին՝ Ադրբեջանի բամբակադործական տրակտորկենտրոնի հետ միասին և Անդրկովկասյան դիտահետազոտական բամբակադործական ինստիտուտի ու ազրոնոմ կրեմլեվայի մասնակցութեամբ տասն որվա ընթացքում յեղիպտական բամբակենու ցանքատարածութեան բաժանում կատարել ըստ շրջաններէ համապատասխան սահմանված ցանքատարածու-

թեաններէ, և ԱՍԽՀ Ժողկոմխորհի հաստատումից հետո անմիջապէս հասցնել շրջանները:

2) ԱՍԽՀ Հողփոկումատին և Ադրբեջանի բամբակադործական տրակտորկենտրոնին՝ հատուկ ուշադրութեան դարձնել յեղիպտական բամբակենու հողամասերի ընտրութեանը, առանձնացված հողամասերն ապահովելով աշնանավարով և ձմռան արաթով:

3) Ադրբեջանի բամբակադործական տրակտորկենտրոնին՝ 1933 թ. փետրվարի 15-ից Անդրկովկասյան բամբակադործական դիտահետազոտական ինստիտուտին կից կազմակերպել կարծատե գաւառնաքաներ յեղիպտական բամբակի դժով ազրոնոմներին և ազրոնոմներին վերապատրաստելու համար:

4) Հողփոկումատին՝ մինչև 1933 թ. փետրվարի 1-ը ըստ շրջանների սահմանել յեղիպտական բամբակենու մշակման ազրոնոմներին կական միջոցառումներ՝ հաշի առնելով շրջանի առանձնահատկութեանները և ապահովելով նրանց լայն քննարկումը կոլտնտեսութեաններում ու ՄՏԿ-ներում:

ԽՈՐՀՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳԾՈՎ

1. Հանրապետական հողփոկումատներին և խորհանտեսութեաններէ դիրեկտորներին՝ հանրապետական աշխփոկումատներէ հետ միասին մշակել բանվորական ուժի բալանները բամբակացանի կամպանիայի բոլոր ետապների համար (վար, արաթ, մշակում), ինչպէս նաև մշակել խորհանտեսութեաններէ համար մշտական կազրեր ստեղծելու միջոցառումներ, և անհապաղ մաստայական աշխատանք ծախել բանուժի հովաքադրման ու կոլտնտեսութեաններէ հետ պայմանազրերի կնքման ուղղութեամբ, ճշտիվ սահմանելով խորհանտեսութեանները դալու և զնալու ժամկետները, աշխատավարձը և աշխատանքի նյութական-կենցաղային պայմանները:

2. Խորհանտեսութեաններէ դիրեկտորներին պարտավորեցնել կատարելու դաշտային և բանջարանոցային կուլտուրաների ցանքեր, վորոնք ապահովելու յեն հացամթերքների և բանջարեղենի պահանջը խորհանտեսութեաններէ բանվորների և ծառայողների մատակարարման համար:

3. Հանրապետական փոկումխորհներին՝ մինչև 1933 թ. մայիսի 10-ը ապահովել բանվորական շենքերի կառուցման ավարտումը բամբակա շրջանի համար, ինչպէս նաև բուժականայանների սարքավորումը խորհանտեսութեաններէ բոլոր խուտորներում:

4. Առաջարկել ՀՍԽՀ և ԱՍԽՀ ժողովոմխորհներին՝ մինչև ս.թ. մարտի 15-ը ապահովել Ղուերի ջրանցքի և Ս. Որջոնիկիձեյի անվան ջրանցքի կառուցումը այնպիսի չափով, վորպիսին անհրաժեշտ է Ղուերի և Միլի խորհանտեսություններում կատարվելիք ցանքսերի դարնանային ու ամառնային վորոգումն անխափան կատարելու համար:

ՍԵՐՄԱՌՈՒԾՄԱՆ ՅԵՎ ՍԵՐՄԱՑՈՒԻ ՄԱՍԻՆ

1. Առաջարկել հանրապետական հողժողովոմատներին վորչ ուչ, քան ս.թ. փետրվարի 1-ը Անդրհողժողովոմատին ներկայացնել 1933 թվի բամբակենու սերմացուի շրջանացման սլանները:

Անդրհողժողովոմատին՝ վերանայել և հաստատել այդ սլանները վորչ ուչ, քան ս.թ. փետրվարի 5-ը:

2. Առաջարկել Հանրապետական Գյուղ. ինստիտուտին՝ մինչև ս.թ. փետրվարի 1-ը վերջացնել և Անդրհողժողովոմատին ու հանրապետական հողժողովոմատներին ներկայացնել մանրամասն հաշվետվություն 1933 թվին ոգտագործելիք բամբակի սերմի վորակի և քանակի մասին:

3. Պարտավորեցնել Անդրբամբակիթերին՝ սերմացուի հումքի դտումն ավարտել վորչ ուչ, քան փետրվարի 15-ը, իսկ բամբակագործներին բաժանելու համար սերմացուն դնման կայանները փոխադրելը՝ վորչ ուչ, քան ս.թ. մարտի 15-ը, ամենավճռակառ միջոցներ ձեռք առնել թույլ չտալու խառնել թե՛ ամերիկական և թե՛ յեգիպտական բամբակենու դտվող սերմերի բուսարանական տեսակները, ապահովելով նրանց ճիշտ պահպանումը: Անդրկովկասյան պետական գյուղատնտ. ինստիտուտին՝ կանոնավոր հսկողություն սահմանել բամբակենու սերմերի ճիշտ պահպանման և տեսակների գործարանային դտման վրա:

ԱՍՖՈՀ Ժողովրդական կոմիտարների խորհուրդը պահանջում է բոլոր խորհրդային, կոլտնտեսական և տնտեսական կազմակերպություններից՝ անխնա փշրել կուլակային դիմադրությունն ու սարտատժը բամբակի բարձր բերքն ապահովող միջոցառումների կիրառման գործում, մերկացնել կոլտնտեսություններն ու խորհանտեսությունները խցկված կուլակային տարրերին և դրանով կազմակերպչականորեն-տնտեսապես ու քաղաքականապես

ամրացնել կոլտնտեսություններն ու խորհանտեսությունները, բարձրացնել ՄՏԿ-ները դերը, գյուղի բանվորական, կոլտնտեսական և շքավոր-միջակային լայն մասսաներին մորիլիդացլայի յեն-լարկելով բամբակագործության 1933 թվի սլանի բոլոր ցուցանիշները կատարման համար:

ԱՍՖՈՀ Ժողովրդական կոմիտարների խորհրդի
նախագահ՝ ՄՈՒՍԱՔԵՆՈՎ
ԱՍՖՈՀ Ժողովրդական կոմիտարների խորհրդի
գործերի կառավարչը՝ ՇԱՎԵՐԳՈՎ

13 հունվարի 1933 թ.
ԹԼՓԼԽ:

5

1933 ԹՎԻ ԳԱՐՆԱՆԱՑՄԱՆԻ ԿԱՄՊԱՆԻԱՅԻ ՊԼԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

ԱՍՖՈՀ Ժողովրդական կոմիտարների ԽՈՐՀԻ Խ 507 ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

Կուսակցության գլխավոր գծի կիրառման հիման վրա ԱՍՖՈՀ գյուղատնտեսությունը վերջին տարիներս զգալի հաջողություններ ձեռք բերեց. կոլտնտեսություններն ընդգրկել են գյուղացիական տնտեսությունների 41 տոկոսը, խորհանտեսությունների թիվը հասել է 300 միավորի, ԱՍՖՈՀ հիմնական գյուղատնտեսական շրջանները (բամբակի, ծխախոտի, թեյի և այլն) ընդգրկված են մեքենատրակտորային կայաններով: Ընդարձակվել է ցանքատարածությունը, մանավանդ տեխնիկական և արևադարձային մշակությունների դժով:

Դրա հետ միասին ԱՍՖՈՀ Ժողովրդական կոմիտարների խորհուրդը նշում է, վոր գյուղատնտեսության վորակական ցուցանիշները հետ են մնացել և անբավարար ուշադրություն է դարձվում բերքատվության բարձրացման ու անասունների արդյունավետության համար պայքարելու հարցերին:

1933 թ. դարնանացանի կամպանիայի կենտրոնական հարցը ԱՍՖՈՀ-ում պետք է լինի գյուղատնտեսության վորակական ցուցանիշների բարձրացումը—բերքատվության բարձրացման (ցանքասաչրջանառության մտցնելը, սերմացուի բարելավումը, հողի մշակման վորակի լավացումը, շարքացանի ընդարձակումը և այլն) և անասունների արդյունավետության ավելացումը:

Յեղնելով սրանից, ԱՍՖՈՀ Ժողովրդական կոմիտարների խորհուրդը վորոշում է.

1. 1933 թվի զարնանացան մշակույթների պլանը սահմանել 1,398 հազար հեկտ., հետևյալ կերպ բաժանելով ըստ հանրապետությունների և մշակույթների (հազար հեկտարներով) .

Մշակույթներ	ԱՍԽՀ	ՀՍԽՀ	ՎՍԽՀ	ԱՍՖԽՀ
1. Հացահատիկ	129,66	246,98	525,95	902,50
Այդ թվում՝				
Ցորեն	20,0	138,4	50,0	198,4
Գարի	3,26	9,3	76,0	201,56
Վարսակ	5,4	2,7	2,4	10,5
Կարմրացորեն	—	18,6	4,7	2,3
Չալթուկ	27,0	0,3	—	27,3
Կորեկ	—	1,5	6,0	7,5
Յեղիպացորեն	—	0,58	385,0	385,58
Այլ հաց-հատիկներ	20,0	—	1,35	21,85
Բակլազդիներ	25,0	1,6	—	26,6
2. Տեխնիկական	209,12	36,37	50,4	295,89
Այդ թվում՝				
Բամբակ	191,2	25,8	18,0	235,0
Կենսաֆ	3,0	—	—	3,0
Հորովային կանեփ	4,5	—	0,4	4,9
Արախիս	1,5	—	1,5	3,0
Արևածաղիկ	2,0	0,14	5,5	7,94
Այլ ձվթաբույսեր	—	0,17	—	0,17
Շաքարի ճակնդեղ	—	0,5	4,1	4,6
Սխախոտ	2,85	2,5	18,0	23,35
Էֆիր և դեղաբույսեր	0,07	0,06	0,9	1,03
3. Բանջարանոցային-պղտ	42,17	17,5	31,75	91,42
Այդ թվում՝				
Գեանախնձոր	16,5	10,0	17,3	43,8
Բանջարանոցներ	16,0	6,3	17,8	40,1
Բատատ	—	—	0,15	0,15
Պարտեզներ	9,67	1,2	2,5	13,37
4. Կերային	43,2	24,8	34,1	102,1
Այդ թվում՝				
Միամյա խոտաբույսեր	11,0	8,0	16,3	35,3
Բազմամյա	19,0	7,0	5,7	31,7
Արմատապտուղներ	1,5	1,2	1,5	4,2
Սլոնային ցանքեր	4,0	3,6	2,7	10,3
Անցած տարիների խոտաբույսեր	7,7	5,0	7,9	20,5
Ընդամենը	424,15	325,65	648,2	1398,0

Միջարքային ցանքերի տարածությունը (միակտուր ցանքով հաշված) սահմանել՝ ՎՍԽՀ-ում՝ ըստ լրբիացել՝ 25 հազ. հեկտ. և այլա՝ 25 հազ. հեկտ. :

Խորհանտեսությունների ցանքատարածությունն ընդհանուր ցանքատարածությունից սահմանել (հազ. հեկտ.) .

	ԱՍԽՀ	ՀՍԽՀ	ՎՍԽՀ	ԱՍՖԽՀ
1. Հացահատիկ	7,2	5,2	11,9	24,3
2. Տեխնիկական	12,1	0,9	4,4	17,4
Այդ թվում՝				
Բամբակ	11,0	0,3	1,5	12,8
Շաքարի ճակնդեղ	—	0,3	0,6	0,9
Սխախոտ	—	0,25	—	0,25
3. Բանջարանոց և դեղանախ	9,0	2,2	3,7	14,9
4. Կերային	11,4	3,4	6,8	21,6
5. Այլք	—	—	0,5	0,5
Ընդամենը	39,7	11,7	27,3	78,7

2. Բաղմամյա տունկեր անկելու պլանը վորոշել հետևյալ չափերով (հեկտարներով) .

	ԱՍԽՀ		ՀՍԽՀ		ՎՍԽՀ		ԱՍՖԽՀ	
	Ընդամենը	Այդ թվից խորհանտես.
Պաղղի այգիներ	1000	350	460	380	1500	300	2960	1030
Ասերիկական վորթատունկ	—	—	—	—	30	250	350	250
Պաղղառ աղբիներ	800	300	760	560	720	160	2280	1020
Ցլաբուս	30	30	—	—	40	330	510	360
Տնկարաններ								
ա) պտուղի	60	50	100	90	93	74	253	213
բ) արևաղարձ. պտուղ	—	—	—	—	2	4	12	4
զ) ցլաբուսի	3	3	—	—	26	26	29	29
Թեյ	25	25	—	—	880	180	905	205
Տունդի (тунговое) ծառ	—	—	—	—	250	250	250	250
Ռսաթ	—	—	—	—	600	300	600	300
Ռամիի տն արաններ	—	—	—	—	70	70	70	70
Թիթի թփեր	50	50	—	—	50	50	100	100
Բաղբաբուն թթի ծառեր (հազար արմատներով)	90	—	120	—	390	—	1410	—

3. Շերամապահուցիչյան դժով հաստատել հետևյալ արտադրական առաջադրույթյունը.

	ԱՍԽՀ	ՀՍԽՀ	ՎՍԽՀ	ԱՍՖԽՀ
Շերամի հունդի քանակը հազար տուփերով	80	2	87,5	169,5
Այդ թվում՝				
Հնւմ բոժոժների ընդհանուր արտադրանքը (տոննիերով)	1680	82	2362	4124

4. 1933 թ. գարնանացանի սլանի ժամանակին պատրաստումըն ու կատարումն ապահովելու նպատակով, հատկապես նրա վերակահան ցուցանիշների դժով, ԱՍՖԽՀ ժողովրդական կոմիտեաների խորհուրդն առաջարկում է հանրապետութայնների ժողովոժխորհներին.

1) Տասն որվա ընթացքում ցանքսատարածութայնները և բարձրամյա տունկեր տնկելու տարածութայնները բաժանել ըստ շրջանների և խորհանտեսութայնների, ապահովելով նրանց լայն քննարկումը տեղերում, կոլտնտեսութայններում, խորհանտեսութայններում և ՄՏԿ-ներում.

2) Պարտավորեցնել հողժողովոժատներին և տրակտորկենտրոններին արտադրական-ֆինանսական սլանները խորհանտեսութայններում, կոլտնտեսութայններում ու ՄՏԿ-ներում կազմելու և կոլտնտեսական բրիգադներին արտադրական առաջադրույթյուններ տալու աշխատանքը վերջացնել մինչև 1933 թ. փետրվարի 15-ը.

3) Պարտավորեցնել հողժողովոժատներին և «Սոյուզսեմենովոժ»-ներին ապահովել սահմանված ժամկետներում սերմացուն փոխադրելու և բաշխելու աշխատանքը: Միաժամանակ ամեն կերպ ոգտադործել սերմացուի ներքին ռեսուրսները, ծավալելով տեղական մթերումները, միջկոլտնտեսական փոխանակումը, ինչպես նաև միջշրջանային և միջհանրապետական փոխադրումները: Սահմանված ժամկետներին ալարտել ապահովադրական և սերմացուի ֆոնդերի հալաքումը կոլտնտեսութայններում, սահմանելով սխտեմատիկ հսկողութայն և հաշվետվութայն սերմացուի ստացման և ոգտադործման մասին:

5. Առաջարկել Անդրյերկաթգծի դերեկցիային ապահովելու սերմացուի անխափան փոխադրումները:

6. Առաջարկել հանրապետութայնների ժողովոժխորհներին պարտավորեցնելու՝

1) Հողժողովոժատներին և տրակտորկենտրոններին՝ մինչև 1933 թ. հունվարի 20-ը բոլոր շրջաններում և կազմակերպութայններում ապահովել տրակտորների, ալտոմոբիլների և այլ գյուղատնտեսական ինվենտարների վերանորոգման սլանի ճշտումը և մինչև հունվարի 25-ը վերջացնել բոլոր վերանորոգման արհեստանոցների ու դարբնոցների նախապատրաստումը: Բոլոր տրակտորների, ալտոմոբիլների և գյուղատնտեսական մեքենաների վերանորոգումը վերջացնել ս.թ. մարտի 1-ին: Կազմակերպել վերանորոգման բրիգադներ և ուղարկել այն շրջանները, վերոնք թույլ են ապահովված վերակյալ բանուժով:

2) Մինչև 1933 թ. մարտի 1-ը վերջացնել 6 նոր ՄՏԿ-ների կազմակերպումը, վորից ԱՍՍՀ-ում՝ Դիլիշինում և Շամախում, ՀՍՍՀ-ում՝ Աշտարակում և Բասարդեշարում, ՎՍՍՀ-ում՝ Ձեստաֆոնում և Թելալում, մինչև 1933 թ. փետրվարի 1-ը ապահովել աղբարտադրական հողամասերի կազմակերպումը բոլոր ՄՏԿ-ներում: Ապահովել տրակտորների և նրանց սահեստի մասերի ժամանակին փոխադրումը, տասն որվա ընթացքում գործնական միջոցառումներով ամրացնել և ստուգել ՄՏԿ-ների՝ դարնանացանի կամսանխային պատրաստ լինելու աստիճանը:

3) Պարտավորեցնել հողժողովոժատներին և գյուղտնտեսներին (սելխոզանար)՝ վոչ ուչ, քան ս.թ. մարտի 1-ը ապահովել սլանով նախատեսված գյուղատնտեսական մեքենաների և հատկապես շարքացանների (բամբակի ու հացահատիկի) և տրիերների փոխադրումը բաշխման վայրերը: Անմիջապես ստուգել գյուղատնտեսական մեքենաների առկայութայնը գյուղմատների սահեստներում և ապահովել նրանց իրացումը: Մինչև 1933 թ. փետրվարի 1-ը բոլոր շրջաններում մշակել շարքացանների և տրիերների արտադրողականութայն նորմաները, այն հաշվով, վոր մինչև ս.թ. փետրվարի 15-ը վերջացնել շարքացանների և տրիերների ոգտադործման շրջանային ողացուցային սլանների կազմումը կոլտնտեսութայններում ու անհատական անտեսութայններում, ինչպես նաև տրիերների ու կալիչների միջշրջանային փոխադրումների սլանների կազմումը:

4) Պարտավորեցնել հողժողովոժատներին, տրակտորկենտրոններին և շրջործկոմներին անմիջապես ստուգել կենդանի քարչող

ուժի դրուժյունը բոլոր շրջաններում, խորհանտեսություններում և կոլտնտեսություններում, առաջին հերթին բամբակացան և ծխախոտագործական դժով, ստուգել, թե քարշող ուժն ի՞նչ չափով ապահովված է Փուրափով, լծասարքով և այլն, վճռական միջոցների դիմելով Փուրափային Փոնդեր ստեղծելու ուղղությամբ:

5) Պարտավորեցնել հողփողկոմատներին և ջրանտեսություններին մինչև 1933 թ. մարտի 15-ը վերջացնել վոտոզիչ սխտամաների մաքրումն ու նորոգումը, շրջաններում մաքրման միամսյակ հայտարարելով 1933 թ. փետրվարի 15-ից մինչև մարտի 15-ը: Բոլոր վոտոզելի շրջաններում կազմել վոտոզումների մանրամասն որացուցային պլաններ, 1933 թ. մարտի 15-ից վոչ ուշ այդ պլանները հասցնել մինչև կոլտնտեսություններն ու գյուղերը և մշակել նրանց կատարումն ապահովող միջոցառումների սխտամ: Զրհանների նորոգումը վերջացնել մինչև 1933 թ. մարտի 20-ը: Միջոցներ ձեռք առնել սահմանված ժամկետին ավարտելու պատեհման և հեղեղումների դեմ պայքարի աշխատանքները:

6) Պարտավորեցնել հողփողկոմատներին, տրակտորկենտրոններին և շրջգործկոմներին՝

ա) 100 տոկոսով մաքրել սերմացուն: Տասն որվա ընթացքում ապահովել հացահատիկ մաքրող մեքենաների ողտագործման կոնկրետ որացուցային պլանների կազմումը բոլոր շրջաններում: Ապահովել հասկային հացահատիկի սերմացուի 100 տոկոսային ախտահանումը մրիկով վարակված բոլոր շրջաններում: Մնացած բոլոր շրջաններում ախտահանման յենթակա սերմացուի տոկոսները պետք է սահմանեն հանրապետական հողփողկոմատները Վնասատուների դեմ պայքարող ընկերության հետ միասին:

բ) Տասն որվա ընթացքում ճշտել հանքային պարարտանյութերի փոխադրման և ոգտագործման պլանը: Վոչ ուշ, քան 1933 թ. փետրվարի 15-ը վերջացնել պարարտանյութերի պահեստարանների կառուցումը, ապահովելով նրանց ժամանակին փոխադրումը, պահպանումը և բաշխումն ըստ կոլտնտեսությունների: Դաշտերի պարարտացման համար աղբի, վառարանի մոխրի և տնտեսության այլ մնացորդների ոգտագործման լայն կամպանիա անցկացնել:

գ) Շարքացանով ապահովել բամբակի ամբողջ ցանքատարածությունը. վոչ ուշ, քան ս.թ. մարտի 1-ը յուրաքանչյուր

շրջանի համար սահմանել հացահատիկային մշակույթների շարքացանի պլանները:

դ) Մինչև ս. թ. մարտի 1-ը բոլոր շրջաններում սահմանել վարի ու ցանքսի սկսելու և վերջացնելու ուղտիմալ որացուցային ժամկետները բոլոր մշակույթների համար:

յե) Կազմակերպել սխտեմատիկ պայքար մոլախոտերի դեմ, նրանց հավաքումը դաշտերից, ցաքանումը, թումբերի հնձումը և այլն:

7) Պարտավորեցնել հողփողկոմատներին և Վնասատուների դեմ պայքարող ընկերությանը վոչ ուշ, քան 1933 թ. փետրվարի 5-ը կազմել բույսերի վնասատուների և հիվանդությունների դեմ պայքարելու աշխատանքների պլանը: Ընդ վորի հիմնական ուշադրությունը դարձնել մեքենահատագրտական կայաններն ապահովելու անհրաժեշտ ապարատաբայով, թույլներով, բանուժով և փոխադրական միջոցներով: Տնտեսագրականությունների հետ պայմանագրեր կնքելու աշխատանքը վերջացնել նույն ժամկետին:

8) Հողփողկոմատներին պարտավորեցնել՝

ա) Տասն որվա ընթացքում ապահովել հողերի ամբացումը կոլտնտեսություններին և հաստատել տիպային ցանքաշրջանառություն ըստ շրջանների, անմիջապես խորհանտեսություններում և կոլտնտեսություններում կազմակերպել տիպային ու անցումային ցանքաշրջանառության քննարկումը, այնպիսի հաշվով, վոչ վոչ ուշ, քան փետրվարի 15-ը ձեռնարկվի նրանց կրթամանը նախուրայով:

բ) Ապահովել ցանքսը սերմնարուծական խորհանտեսություններում և կոլտնտեսություններում, համապատասխան հաստատված պլանների:

Կերային մշակույթների սերմացուի բազա ստեղծելու նպատակով բոլոր վոչ-սերմնարուծական խորհանտեսություններում և կոլտնտեսություններում 1930, 1931 և 1932 թվականների բազամյա փոտարույսերի ցանքսից առնվազն 10-ը թողնել սերմացուի համար, այդ տարածությունները հատուկ հաշվառման ու հսկողության յենթարկելով և ապահովելով կորուստից ու թափվելուց:

գ) Ապահովել վաղ ցեղերի հարթման պլանների մշակումը շրջաններում վոչ ուշ, քան ս.թ. փետրվարի 1-ը:

դ) Վերջացնել այդինների և խաղողի այդինների տարածութունների պատրաստումը վոչ ուշ, քան ս.թ. ապրիլի 10-ը: Մարտի 15-ից վոչ ուշ վերջացնել խաղողի պատվաստման ջերմանոցների կառուցումն ու վերանորոգումը: Նախկին տարիների խաղողի և պտուղի տունկերի նորոգումը կատարել համապատասխան սահմանված պլանի: Ապահովել պտուղի տունկերի կոմպլեքսային բուժման կատարումը սահմանված փամիկտներին պտուղի և ցիտրուսի արդյունաբերական տնկարանների ամբողջ տարածություն վրա:

7. Առաջարկել Վրաստանի Ժողովոմխորհին տասն որվա ընթացքում մշակել և կիրառել կոնկրետ միջոցներ վրաստանում, հատկապես Արխաղթայում թեյի կուլտուրայի (զործարաններ կառուցում, նորոգում և այլն) և ծխախոտի պլաններ կատարումն ապահովելու ուղղությամբ:

8. Առաջարկել հանրապետությունների Ժողովոմխորհներին տասն որվա ընթացքում նշել զարնանացանի կամպանիայում անասնապահության վերարբայլ միջոցառումները (անասնապահական խորհանտեսությունների և կոլտնտեսական աղյանքային Ֆերմաների ամրացում, բեղմնավորման կամպանիայի անցկացում, խոտհանձի նախապատրաստում, կերային բաղայի կազմակերպում և այլն): Մասնավորապես՝

ա) մինչև 1933 թ. փետրվարի 1-ը վերջացնել բեղմնավորման կամպանիայի պլանները մինչև կոլտնտեսություններն ու գյուղերն հասցնելը: Հիմնական անասնապահական շրջաններում կազմակերպել ձագերի և մայր-անասունների զարնանային բաղմացումը, պարզատերել լավադույն Ֆերմաներին, բրիգադներին և առանձին կոլտնտեսականներին, ինչպես նաև չքավոր-միջակային տնտեսություններին:

բ) մինչև 1933 թ. փետրվարի 15-ը մշակել անասունները յայլաղները հանելու և քոչվոր անասունների անասնաբուժական ապասարկման կոնկրետ միջոցառումներ:

9. Առաջարկել հանրապետությունների Ժողովոմխորհներին.

1) Պարտավորեցնել հողփողկոմատներին, խորհանտեսությունների և ՄՏԿ-ների ղերկատրներին բոլոր խորհանտեսություններում ու ՄՏԿ-ներում կազմակերպելու տնտեսական ցանք-

ակեր այնպիսի չափով, վոր ապահովի բանվորների և ծառայողների մատակարարումը պարենավորման մթերքներով:

2) Անմիջապես ձեռնարկել խորհանտեսությունների, կոլտրնտեսությունների և ՄՏԿ-ների համար մասսայական վորակավորման կադրեր պատրաստելու և վերանախապատրաստելու աշխատանքին՝ կազմակերպելով համապատասխան դասընթացներ, վերջիններս ծաղահովելով դասատուական կադրով, ձեռնարկներով և անհրաժեշտ վարկերով: Աշխատանքը վերջացնել վոչ ուշ, քան ս.թ. ապրիլի 1-ը:

10. Պարտավորեցնել Անդրհողփողկոմատին՝ ստուգելու գարնանացանի կամպանիայի նախապատրաստման ընթացքը և ԱՍՖՆ Հ Ժողովրդական կոմիսարների խորհրդին ղեկուցելու վոչ ուշ, քան 1933 թ. փետրվարի 15-ը:

ԱՍՖՆ Հ Ժողովրդական կոմիսարների խորհուրդը պահանջում է բոլոր խորհրդային, կոլտնտեսական և տնտեսական կադրակերպություններից անմիջապես ծավալել զարնանացանի բոլոր միջոցառումների նախապատրաստումն ու կիրառումը հարվածային տեմպերով: 1933 թվի զարնանացանի կամպանիան պետք է անցկենա կուլակային ղերմադրության և սարտատի, մանր-բուրժուական թափթիվածուլյան և աչքակապության դեմ անխնայաբար ծավալելու նշանարանով, խորհրդային, կոլտնտեսական, խորհանտեսական, կոոպերատիվ և այլ կազմակերպություններն այնտեղ խցկված կուլակային տարրերից մաքրելու նշանաբանով: Մորիլիզացիայի յենթարկելով խորհանտեսությունների ու ՄՏ կայանների բանվորների, կոլտնտեսականների, չքավոր-միջակային անհատական տնտեսություններ իլայն մասսաներին, կազմակերպչորեն և տնտեսապես-քաղաքականապես ամրացնելով կոլտնտեսությունները, խորհանտեսությունները և ՄՏԿ-ները, բոլոր օրգանների հստակ աշխատանք ծավալելով ապահովել 1933 թվի զարնանացանի կամպանիայի պլանի բոլոր ցուցանիչների, հատկապես բերքատվության բարձրացման ցուցանիչներ կատարումը:

ԱՍՖՆ Հ Ժողովրդական կոմիսարների խորհրդի
նախագահ՝ Գ. Մուխոմեև
ԱՍՖՆ Հ Ժողովրդական կոմիսարների խորհրդի
գործերի կառավարչ՝ Շևչևիով

14 հունվարի 1933 թ.

ԳԱՐՆՆԱՅԱՆԻ ԿԱՄՊԱՆԻԱՅԻ ՆԱԽԱՂԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅԱՄԲ ՀՈՂՈՐԳԱՆՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐԵԼԻՔ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՍԱՍԻՆ

ԱՍՖԽՀ ԺՈՂՈՐԳԱՆՈՐԴԻ ՅԵՎ ՇԱՄԿ (Բ) Կ ԱՆԴՐՅԵՐԿՈՍԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

ԱՍՖԽՀ Ժողովուրդը և ՀամԿ(բ)Կ Անդրյերկումն արձանագրում են, վոր ԱՍՖԽՀ Հողփողկոմատի սխտեմի աշխատողների զգալի մասը հանցավոր անգործունեություն և անսովորությունն է ցուցաբերել դարնանացանի կամպանիայի նախապատրաստման գործում (հատկապես հողորգանների խցկվածությունը դեմ պայքարելու և կոլտնտեսական կադրերն ամրացնելու գործում) :

Չնայած Անդրկովկասյան դյուղում մղվող անողոք դասակարգային պայքարին և այն վորձերին, վոր անում են կուլակության մնացորդները Անդրկովկասի դյուղատնտեսության վերելքն ամեն կերպ արգելակելու և վիժեցնելու ուղղությամբ, ԱՍՖԽՀ Հողփողկոմատի մի շարք սեկտորների և աշխատողների մոտեցման մեջ դերակազմում է ասպարազաքահանությունը, գործամուրթյունը, չկա դասակարգային աջալրջություն, չեչտը չի դրվում կուլտնտեսական ակտիվի կադրակերպման և մասսաների մոբիլիզացիայի վրա :

Գարնանացանի կամպանիայի պլանները կատարման և բերքավորության արժատական բարձրացման համար անհրաժեշտ միջոցառումները կիրառվում են մեծ ուշացումով, անբավարար կադրակերպվածությամբ և առանց պատշաճ ուշադրություն նվիրելու կիրառվող միջոցների վորակին :

ԱՍՖԽՀ Ժողովուրդը և ՀամԿ(բ)Կ Անդրյերկումը պահանջում են Անդրկովկասի հողորգանների բոլոր աշխատողներից՝ անմիջապես մարտական մոբիլիզացիա կատարել : Հողփողկոմատը պետք է անհատապես աշխատանքի վողջ սխտեմում յուրաքանչյուր աշխատողի խիստ պատասխանատվություն (կուսակցական և դատական) սահմանի դարնանացանի կամպանիայի ուղղությամբ նրանց կողմից կիրառվող միջոցառումների համար, հողորգաններից դուրս շարտելով դասակարգային թշնամու բոլոր գործակալներին և վերասերվածներին :

ԱՍՖԽՀ Ժողովուրդը և Անդրյերկումը նախազգուշացնում

են հողորգանների բոլոր աշխատողներին, վոր հողային աշխատողների աշխատանքում ամենափոքր սանձարձակությունն ու թափթիվվածությունը դիտվելու յեն իբրև դավաճանություն բանվոր դասակարգի նկատմամբ, իբրև դավաճանություն կուսակցության շահերին պայքարի ու շինարարության կարևորագույն ճակատամասում, և վորնչացվելու յեն հեղափոխական կարգի ամբողջ խտությունը :

Հողորգանների աշխատողները հատուկ ուշադրություն պետք է դարձնեն՝

ա) հողային ու կոլտնտեսական կադրերի խիստ ստուգման ու ընտրության և նրանց իրական (վոչ թե ձևական ու մակերեսային) քաղաքական և ազրոտեխնիկական վերապատրաստման վրա :

բ) մասսայական աշխատանքը լայնորեն ծավալելու և այդ հիման վրա կոլտնտեսական շինարարության պրոլետարական դեկավարությունն ապահովելու վրա (ցանքաաշրջանառության արտադրական-ֆինանսական պլան, արտադրական բրիգադ և այլն) :

գ) Անդրկովկասի առանձին շրջանների առանձնահատկություններն ու շի ուղով հաշվի առնելու վրա (կուլտուրաների տարբերությունը, կուլեկտիվացման մակարդակը) :

Ժողովուրդը և Անդրյերկումն առանձնապես ընդգծում են, վոր դյուղատնտեսության գծով դիտահետազոտական հաստատությունների և ԲՈՒՀ-երի սխտեմը միանգամայն կտրված է դարնանացանի կամպանիայի մարտական խնդիրներից : Ժողովուրդը և Անդրյերկումը նախազգուշացնում են դիտահետազոտական հաստատությունների և ԲՈՒՀ-երի բոլոր աշխատողներին, վոր դեկավարության պիտանիության մասին նրանք կդատեն յեննելով այն բանից, թե նրանք ինչքան հաջողությամբ իրենց գործնական աշխատանքը կշարկապեն դարնանացանի կամպանիայի խնդիրների հետ :

ԱՍՖԽՀ Ժողովուրդը և Անդրյերկումը բոլոր կուսակցական, խորհրդային և հողային որգաններից պահանջում են ամենալարված պայքար մղել դարնանացանի կամպանիայի միջոցառումների կիրառման նկատմամբ բյուրոկրատական վերաբերմունքի դեմ :

ԱՍՖԽՀ Ժողովրդական կոմյարների խորհրդի նախագահ՝ Գ. ՄՈՒՍՍԵՅԵՅՈՎ
ՀամԿ(բ)Կ Անդրյերկումի քարտուղար՝ Ժ. ՄԵՆԻՋՈՆ

ԳԱՐՆԱՆՑՄԱՆ ԿԱՄՊԱՆԻԱՅԻ ՅԵՎ ԲԵՐԲԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐՁՐԱՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՅԿ ԺՈՂՎՈՍՏԱՌՈՐՆԵ ԾԵՎ ՀԱՐԿ ԿԿԻ 1933 Ք. ՀՈՒՆՎԱՐԻ 31-Ի ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

1.

1. Հաստատել 1933 թվականի գարնանացանի պլանը Հայաստանի Սեչի համար 326 հազար 900 հեկտարի ԳԱՐՆԱՆՑՄԱՆ ԿՈՒՂՍՈՒՐՆԵՐԻ 1933 թ. ՑԱՆԻ ՊԼԱՆԸ ՀԱՅՍՏԱՆՈՒՄ

№ համար	Վիճակի անուն	Ընդամենը հասցանառվելի կային		Տ Ե Խ Ն Ի Կ Ա Կ Ա Ն			Կ Ե Ր Ա Ց Ի Ն		Վիճակի	մղղմող մոլոլ	ընդամենը մղղմող	(իսձող-մղղողի) մղղողի ընդամենը
		մղղմող	համար	կային	կային	մղղմող	մղղմող	մղղմող				
1	Արարան	404	21651	—	—	—	612	873	250	100	23278	4640
2	Արարան	500	13711	—	—	—	815	878	50	20	15169	2779
3	Արարան	450	4563	—	—	350	550	561	1000	170	6734	897
4	Արարան	1234	24971	—	—	60	677	957	250	248	27660	5129
5	Արարան	168	26900	—	—	—	577	648	200	55	26971	5768
6	Արարան	192	5061	—	—	50	130	231	10	107	5601	975
7	Արարան	15	18610	—	—	—	940	1397	220	40	20282	3827
8	Արարան	600	5540	—	—	—	270	396	280	80	6896	1103
9	Արարան	295	8149	—	—	—	639	639	950	150	10183	1669
10	Արարան	650	8472	—	—	—	415	526	20	69	8737	1693

11	Բոլան	850	2675	—	—	—	360	360	235	50	4170	513
12	Լինանավան	1270	22209	—	—	170	1754	2243	550	1000	21272	4480
13	Կոտայք	468	10213	—	—	—	217	432	275	412	11800	1676
14	Համարվել	7900	536	—	—	—	1206	1706	—	1373	11515	213
15	Հափան	630	4639	—	—	—	176	191	200	221	5881	1890
16	Հարավային	278	9472	—	—	40	884	1012	1400	346	1-510	938
17	Հարավարևել	8660	1736	—	—	—	1439	2342	—	800	13538	306
18	Մարտանի	639	12112	—	—	—	594	677	400	80	13908	1688
19	Մեղրի	60	1585	—	—	—	90	152	65	100	1962	303
20	Ն. Բայազետ	274	10462	—	—	—	590	614	300	164	11884	2401
21	Համարվել	370	3580	—	—	—	121	128	750	150	4978	630
22	Սիսիան	350	8313	—	—	—	808	996	200	44	9903	1507
23	Ստեփանավան	538	5559	—	—	—	3450	3660	2300	140	12197	1215
24	Վարդաշատ	5740	1214	—	—	—	1011	1390	—	900	9244	186
25	Վահի	3000	2677	—	—	—	1133	1369	26	140	7211	667
26	Գեղարքունիք	151	6695	—	—	—	179	221	10	130	7207	1606
27	Փարսի	114	7915	—	—	—	107	171	50	39	8289	1706
28	Յերեան քաղաք	—	585	—	—	—	35	35	10	370	1000	—
		248795	5000	25300	2300	570	19805	24805	10000	7500	326900	51395
		980	8638	300	250	370	8638	8628	543	1667	13738	—

2. Հաստատել խաղողի այգի տնկելու 1933 թվականի պլանը 620 հեկտար և մրգատու այգիների պլանը՝ 1200 հեկտար: դրանից դարնանը պետք է տնկվի 460 հեկտար խաղողի այգի, վորից խորհտնտեսություններում 380 հեկտար, կոլտնտեսություններում 80 հեկտար, մրգատու այգիներ 760 հեկտար, վորից խորհտնտեսություններում 560 հեկտար: Տնկարաններ հիմնելու պլանն ընդունել 100 հեկտար, վորից խորհտնտեսություններում 90 հեկտար, կոլտնտեսություններում՝ 10 հեկտար:

3. Առաջարկել բոլոր շրջկոմներին և շրջգործկոմներին՝ դարնանացանի պլանն անհապաղ հասցնել կոլտնտեսություններին ու գյուղերին և ծավալել դրանց լայն քննարկումը կուսակցական կամակերպություններում, գյուղխորհուրդներում, կոլտնտեսական ժողովներում ու կոլտնտեսական բրիգադների արտադրական խորհրդակցություններում:

Այդ աշխատանքների ավարտման ժամկետ սահմանել հունվարի 20-ը:

2.

4. Գտնելով, վոր դարնանացանի կամպանիայի հաջող կիրառման և կոլտնտեսությունների կազմակերպչական ու տնտեսական հետադա ամրացման կարևորագույն պայմանն է կոլտնտեսությունների արտադրական պլանների ժամանակին ու ճիշտ կազմելը, առաջարկել Հողօգտկոմատին և շրջ. հողբաժիններին՝ անհապաղ կամպանիա ծավալել այդ պլանները կազմելու շուրջը աշխատի հաշվով, վոր պլանների կազմումը և քննարկումը բոլոր կոլտնտեսություններում ու կոլտնտեսական բրիգադներում ավարտվի ամենաուշը մինչև փետրվարի 15-ը:

5. Ապահովել բոլոր խորհտնտեսությունների ու ՄՏԿ-ների արտադրական-Ֆինանսական պլանների կազմումը մինչև փետրվարի մեկը:

6. Պարտավորեցնել Հողօգտկոմատին և շրջանային հողբաժիններին՝ մինչև հունվարի տասն ավարտել տիպարային ցանքափոխությունների մշակումն ըստ շրջանների, հասցնել դրանք շրջաններին ու կոլտնտեսություններին և ապահովել ցանքափոխությունների լայն քննարկումը կոլտնտեսություններում, շաղկապելով այդ ցանքափոխությունները կոլտնտեսությունների արտադրական-Ֆինանսական պլանների հետ:

Հատուկ ուշադրություն նվիրել տերիտորիայի կազմակերպման հարցերին՝ հողաշինարարական աշխատանքներին, վորոնք պետք է կատարվեն կոլտնտեսություններում ցանքափոխություններ մտցնելու կապակցությամբ:

7. Արտադրական-Ֆինանսական պլաններ կազմելիս յենել հետևյալ հիմնական խնդիրներից՝

ա) վերջնականապես վերացնել դիմադրկությունը կոլտնտեսություններում (ամրացնել բրիգադները հողամասերին, ինվեստարին, անասունների խմբերին), ամրապնդել կոլտնտեսական բրիգադներին, թույլ չտալ բրիգադների հոսունությունն աշխատանքի ամբողջ ժամանակվա ընթացքում, ամրացնել բրիգադներին:

բ) նախորդ տարիների փորձի հիման վրա վերանայել արտադրության նորմաները և կատարված աշխատանքի գնահատումը, հաշվի առնելով առանձին գյուղերի, հողամասերի առանձնահատկությունները, սեզոնային պայմանները, աշխատանքի վորակը, նպատակ դնելով ուժեղացնել կոլտնտեսությունների ու բրիգադների շահագրգռվածությունն աշխատանքի վորակը բարելավելու և բերքաավությունը բարձրացնելու նկատմամբ:

8. Հանձնարարել հողօգտկոմ ընկ. Յեսայանին՝ դարնանացանի կամպանիան անցկացնելու և կոլտնտեսությունների արտադրական պլանները կազմելու համար մորիլիոգացիայի յենթարկել հիսուն ազրոնոմ կենտրոնական հիմնարկներից և ուղարկել նրանց շրջանները հունվարի 15-ից մինչև փետրվարի 25-ը տեղական կազմակերպություններին ոգնություն ցույց տալու համար:

3.

9. Նախադրուչացնել շրջանային, խորհրդային, կուսակցական ու կոլտնտեսական բոլոր կազմակերպություններին, վոր 1933 թվականին պետության կողմից սերմավարկ չի տրվելու: Պարտավորեցնել բոլոր շրջկոմներին և շրջգործկոմներին՝ ամենավաղահան միջոցներ ձեռք առնել լրիվ ու ժամանակին ապահովելու ցանքերի տարածությունը սերմացուով ներքին ուսուրաններից:

Ապահովել 92 հազար ցեխաներ սերմֆոնդերի կազմումը կոլտնտեսություններում մինչև փետրվարի 1-ը:

Միջոցներ ձեռք առնել, վոր կոլտնտեսությունները և մենա-
անտեսները մինչև փետրվարի 1-ը հավաքեն 15 սոկոսային ապա-
հովազրակառն Փոնդը 51 հազար ցենտների չափով (չըջանային
պլանները տես աղյուսակում) :

Վերականգնել սերմֆոնդերը, միջոցներ ձեռք առնելով, վոր
կոլտնտեսություններն ու մենատնտեսները վերադարձնեն ապա-
հովազրակառն Փոնդերից փոխարինաբար իրենց վերցրած սեր-
մացուն :

10. Հանձնարարել շրջանային ԿՎՀ—ԲԳՏ-ներին և հողբա-
ժիններին՝ մինչև հունվարի 15-ը, դյուղական հատուկ հանձնա-
ժողովների միջոցով, կազմակերպել կոլտնտեսություններէ սերմ-
ֆոնդերի, ինչպես և դյուղական ապահովազրակառն Փոնդերի առ-
կա քանակի ու վիճակի ստուգումը, միաժամանակ կազմակեր-
պելով դրանց դտումը : Հանձնարարել հողբաժիններին՝ վերջնակա-
նապես ստուգված տվյալները ներկայացնել Հողժողկոմատ մինչև
հունվարի 20-ը, հետագայի համար սահմանելով սերմացուի պահ-
պանության ու նրա հավաքման ընթացքի սխտեմատիկ ստուգու-
մը : Սերմացուի լիակատար պահպանության պատասխանատվու-
թյունը դնել անձնապես դյուղխորհուրդների ու կոլտնտեսու-
թյունների նախագահների վրա, իսկ շրջաններում՝ շրջործկոմ-
ների նախագահների վրա :

11. Հանձնարարել շրջործկոմներին և շրջկոմներին՝ խիստ
միջոցներ ձեռք առնել գետնախնձորի սերմացուն վատնելու յե-
րևույթների դեմ, կազմակերպելով այդ սերմացուի հաշվառումը
և նրա պահպանումը համապատասխան ամբարներում :

12. Հանձնարարել Սոյուզսեմենավոդին՝ միջոցներ ձեռք առ-
նել, վոր մինչև մարտի 1-ը անպայման ստացվեն պակասող քա-
նակությամբ հետևյալ սերմացուները՝ լյուցերնա 700 ցենտներ,
Լսպարցեստ՝ 900 ցենտներ, վրկա՝ 6500 ցենտներ, միամյակ՝ 600
ցենտներ, կերի ճակնդեղ 260 ցենտներ : Հանձնարարել շրջանային
հողբաժիններին՝ կազմակերպել հիշյալ սերմացուի փոխադրումը
ցանողների (կոլտնտեսությունների, խորհատնտեսությունների ու
տնտեսական որդանների) կողմից մինչև ցանքի կամպանիայի
սկիզբը :

13. Տեղական ռեսուրսներից տեսակավոր սերմֆոնդ ստեղ-
ծելու և սերմնաբուծական խորհատնտեսություններում աշխա-

տանքը բարելավելու նպատակով պարտավորեցնել Հողժողկոմա-
տին և Սոյուզսեմենավոդին՝ մինչև հունվարի 15-ը վերանայել
թերմնաբուծական կոլտնտեսությունների ցանքը և վորոշել նրանց
վերջնական մասնագիտացումը :

4.

14. Հանձնարարել բամբակագործական շրջանների Բամբակ-
արակտորկենտրոնին, շրջկոմներին, շրջործկոմներին և շրջա-
նային հողբաժիններին՝

ա) անհասպաղ նախապատրաստական միջոցներ ձեռք առնել
ապահովելու ջերմոցներով 120 հեկտար ցանքի համար անհրա-
ժեշտ բամբակի սածիլը (ազրի փոխադրումը, ջերմոցների նս-
րոգումը, մասնադետների ամրացումը և այլն) : ջերմոցներում
ցանքն ավարտելու համար ժամկետ սահմանել մարտի 10-ը :

բ) նախապատրաստել և ավարտել 4000 հեկտար դարնան արաթ
ամենաուշը մինչև ապրիլի 25-ը :

15. Հանձնարարել Հողժողկոմատին և Բամբակարակտոր-
կենտրոնին՝ տասն որում ստուգել բամբակագործական շրջաննե-
րում գտնվող տրակտորային պարկի վիճակն ու նորոգման ըն-
թացքը, ստուգել թե ինչ չափով ապահովված է ցանքի կամպա-
նիան լծկաններով ու մեքենայական քարշող ուժով, ինչ չափով են
ամրացված դրանք ազրոշրջաններին և վորքան են ապահովված
լծկանները կերով, իսկ տրակտորային պարկը՝ վառելանյութով :
ՄՏԿ-ներում բոլոր տրակտորների ու դյուղատնտեսական ինվեն-
տարի նորոգումն ավարտել ամենաուշը մինչև մարտի 1-ը :

Հանձնարարել ընկ. Ա. Աբուլյանին՝ սխտեմատիկաբար
ստուգել բամբակագործական ՄՏԿ-ների նորոգման ընթացքն ու
վորակը :

16. Բամբակագործական շրջանների գարնանացանի աշխա-
տանքներն ամենակարճ ժամանակամիջոցում կատարելու հա-
մար, պարտավորեցնել շրջանային հողբաժիններին՝ ապահովել
լեռնային շրջանների կազմակերպված ոգնությունը քարշող ուժով,
համապատասխան պայմանագրեր կնքելով կոլտնտեսությունների
ու մենատնտեսների միջև այնպիսի հաշվով, վորպեսզի մինչև գար-
նան սկիզբը անհրաժեշտ պայմաններ ստեղծվեն լծկանների փոխա-
դրման և նրանց անխափան աշխատանքի համար :

17. Առաջարկել Հողփողկոմատին, Զրտնտեսութեանը և շրջգործկոմներին՝

ա) մինչև մարտի 15-ն ավարտել վրոռգիչ ցանցի մաքրումն ու նորոգումը, հայտարարելով տեղերում մաքրելու միամսյակ փետրվարի 15-ից մինչև մարտի 15-ը:

բ) ջրհանների նորոգումն ավարտել մինչև փետրվարի 20-ը:

18. Հանձնարարել Հողփողկոմատին, Բամբակաթերին և Բամբակաթարակտորկենտրոնին՝ յերեք որում շրջանացնել բամբակի տեսակներն ըստ առանձին դյուղերի: Հանձնարարել Բամբակաթերին շրջանացման համաձայն բամբակի դործարաններին կից առանձնացնել և բրոնխայի յենթարկել տեսակավոր սերմի համապատասխան ֆոնդ:

Ապահովել պահեստարաններով օտացվող հանքային պարարտանյութը և վերջինիս հանձնումը ցանոցներին մինչև մարտի 15-ը:

5.

19. Առաջարկել խաղողաբուծական ու մրգաբուծական շրջանների շրջկոմներին և շրջգործկոմներին՝ հատուկ ուշադրություն նվիրել խաղողի մատների հավաքմանը, տնկարաններում անկվելիք նյութի վորակի ու քանակի ստուգմանը:

20. Խաղողի աղբիները ժամանակին բուժելու նպատակով առաջարկել Վնասատուների դեմ պայքարող ընկերութեանը՝ ապահովել համապատասխան քանակութեամբ բուժապարատի, ծծմբի ու պղնձարջասպի ստացումը, անհրաժեշտ պայմաններ օտեղծելով դրանց պահպանման համար:

6.

21. Առաջարկել Հողփողկոմատին և շրջգործկոմներին՝ մինչև հունվարի 6-ը ավարտել շրջանային հողբաժինների աշխատողների լրիվ կոմպլեկտավորումը: Հանձնարարել Հողփողկոմատին և Աշխփողկոմատին՝ ընկերներ՝ Յեսայանի ու Խաչիկովյանի անձնական պատասխանատվութեամբ, մոբիլիզացիայի յենթարկել 15 ադրոնոմ շրջաններում մշտական աշխատանք կատարելու համար: Կատարման ժամկետը՝ հունվարի 15-ը:

22. Հանձնարարել Հողփողկոմատին տասն որում մշակել կոնկրետ ձեռնարկումներ ու առաջարկներ՝ շրջանային տղրո-

կադրերի նյութական-կենցաղային պայմանները բարելավելու համար և ներկայացնել դրանք Ժողկոմխորհին ի հաստատութուն:

23. Գարնան գյուղատնտեսական կամպանիան հաջող անցկացնելու համար սահմանել կադրերի պատրաստման ու վերապատրաստման հետևյալ առաջադրանքը՝

ա) Հողփողկոմատին ու շրջանային հողբաժիններին՝ վերապատրաստել 2500 բրիգադիր, 400 կոլտնտեսութունների նախագահ, 400 հաշվետար և պատրաստել 300 հաշվետար:

բ) Բամբակաթարակտորկենտրոնին՝ վերապատրաստել 526 տրակտորիստ, 182 բրիգադիր և պատրաստել 556 ղեկվար, 5 ավագ մեխանիկ և 39 ագրոշրջանային մեքենայագետ:

գ) Վնասատուների դեմ պայքարող ընկերութեանը՝ վերապատրաստել 30 հրահանգիչ և 50 տեխնիկական աշխատող:

Կատարման ժամկետը մինչև 1933 թ. մարտի 1-ը:

7.

24. Պարտավորեցնել Հողփողկոմատին և Բամբակաթարակտորկենտրոնին՝ յերկու տասնորյակում մշակել այնպիսի ձեռնարկումների սխեմա, վորոնք ապահովեն ՄՏԿ-ների աշխատանքի վորակի բարձրացումը (հերկը, հողի մակուկը, ցանքը, վրոռգումը և այլն):

25. Կազմակերպել ու կանոնավորել շրջանային մեքենայուցված նորոգման արհեստանոցների աշխատանքը, ապահովելով շրջանները մեխանիկներով:

Նորոգման կամպանիան ավարտել մինչև 33 թ. մարտի մեկը:

26. Առաջարկել գյուղատնտեսական մեքենաների նորոգման մասերը հայթայթող տրեստին՝ մինչև դարնան գյուղատնտեսական կամպանիայի սկիզբն ապահովել շրջանները նորոգման սարքավորումով ու պահեստի մասերով, Հայմատտին՝ քարածխով, Հայկոպին՝ հեղուկ վառելանյութով տրակտորների համար, մշտապես համապատասխան պաշար ունենալով տեղերում:

8.

27. Պարտավորեցնել Հողփողկոմատին և Վնասատուների դեմ պայքարող ընկերութեանը՝ յերկու տասնորյակում մշակել գյուղատնտեսութեան վնասատուների դեմ պայքարելու ձեռնար-

կումները սխտեմը, նախատեսելով աշխատանքների կազմակերպումն ու ծավալը, ձեռք առնելով միջոցների արդյունավետությունը և տնտեսական կազմակերպությունների ու ընկերությունների փոխհարաբերությունները:

28. Առաջարկել վնասատուների դեմ պայքարող ընկերությունը, Արարատ տրեստին, Կոնսերվատրեստին, Բամբակաթերին, Տրակտորկենտրոնին և Խորտնտրեստին՝ մինչև հունվարի 15-ը կազմել բուժման շրջանային պլանները, իսկ մյուսներին՝ ամենաուշը մինչև հունվարի 15-ը համապատասխան պայմանագրի կնքել գյուղատնտեսության վնասատուների դեմ պայքարելու շուրջը:

29. Հանձնարարել Հողփողկոմատին՝ կազմակերպել մկների դեմ պայքարող հանրապետական շտաբ: Նման շտաբներ կազմակերպել շրջանային հողբաժիններին կից: Առաջարկել բոլոր շտաբներին վաղ գարնանից նախապատրաստական ու գործնական աշխատանք ծավալել մկների դեմ պայքարելու համար:

30. Հանձնարարել վնասատուների դեմ պայքարող ընկերությունը՝ միջոցներ ձեռք առնել, վոր քիմիական նյութերը լրիվ ու ժամանակին փոխադրվեն մկներով վարակված շրջանները:

Տասն որում մշակել և հրատարակել մկների դեմ պայքարելու պարտադիր վորոշումը:

9.

31. Պարտավորեցնել Հողփողկոմատին, շրջկոմներին և շրջգործկոմներին՝ քսան որվա ընթացքում մշակել բերքատվության բարձրացման ագրո-տեխնիկական ձեռնարկումների կոմպլեքսը, նրա հիմքում ունենալով հետևյալ ձեռնարկումները.

ա) Աշնանը վարած բոլոր հողամասերում գարնանը կրկնաձերկ կատարել:

բ) Ցանքից 15 օր առաջ 100 տոկոսով դտել սերմանյութերը, ինչպես և ախտահանել մրիկով վարակված սերմացուն:

գ) Մաքսիմալ չափով ընդգրկել ցանքերը շարքացանով, բարձրացնելով նախացանքային մշակություն աշխատանքների վորակը:

դ) Լիովին ու ռացիոնալ կերպով ոգտագործել պարարտանյութերը:

Շրջանային մարմիններին ոգնելու համար, գարնանային գյուղատնտեսական կամպանիայի նախապատրաստման ու անցահացման ամբողջ ժամանակամիջոցում՝ վորպես Կենտկոմի ու Ժողկոմխորհի լիազորներ՝ շրջաններին կցել հետևյալ ընկերներին —

- 1. Ոթյան Ս.՝ Ղուրղուղուլի, 2. Գալոյան Ա.՝ Վեդի, 3. Գումեղին Գ.՝ Վաղարշապատ, 4. Կուրսել Ն.՝ Ղամարլու, 5. Աչրաֆյան Չ.՝ Կոտայք, 6. Հարությունյան Բ.՝ Մարտունի, 7. Գրիգորյան Ս.՝ Ստեփանավան, 8. Խաչիկողլյան Վ.՝ Արթիկ, 9. Սիլանյան Գ.՝ Աղբաբա, 10. Պապիկ՝ Լենինական, 11. Հանեսողլյան Գ.՝ Լենինական, 12. Մալխասյան Վ.՝ Շամշաղին, 13. Ղաղարյան Լ.՝ Իջևան, 14. Խոջամիրյան Յե.՝ Ղափան, 15. Դաչտոյան Ռ.՝ Ղարաքիլիսա, 16. Յերզնկյան Ա.՝ Ալլահվերդի, 17. Պետրոսյան Պ.՝ Ախտա, 18. Դաստակյան Ա.՝ Աշտարակ, 19. Տանին՝ Արտան, 20. Ղոնախչյան՝ Քեչիչքենդ, 21. Մակինց Ն.՝ Դիլիջան, 22. Մելիքոթյան Բ.՝ Սիսիան, 23. Գաբրիելյան Ս.՝ Մեղրի, 24. Չարգարյան Հ.՝ Թալին, 25. Մոկացյան՝ Ն. Բարսեղ, 26. Կոստանյան Ար.՝ Բասարզեչար, 27. Քեթիկյան՝ Փաշալու, 28. Ստամբուլյան՝ Գորիս:

Գարնանային գյուղատնտեսական կամպանիայի նախապատրաստման ու անցահացման պատասխանատվությունը շրջկոմների ու շրջգործկոմներին՝ հետ միաժամանակ՝ դնել նաև շրջաններին կցված ընկերների վրա:

11.

ՀՍԽՀ Ժողկոմխորհը և ՀԿ(Բ)Կ Կենտկոմը պահանջում են բոլոր կուսակցական, խորհրդային ու տնտեսական կազմակերպություններից, անմիջապես լծվել մարտական աշխատանքի՝ գարնանային գյուղատնտեսական կամպանիային նախապատրաստվելու համար և կուլակուլության ու կուլակային սաբոտաժի դեմ գյուղացիության մեջ մասսայական-քաղաքական աշխատանք ծավալելու, բոլոր ներքին հնարավորությունները մաքսիմալ չափով օգտագործելու, կոլտնտեսությունների հետագա կազմակերպական-տնտեսական ու քաղաքական ամրացման և կոմունիստների, կոմյերիտականների, խորհրդային աշխատողների ու կոլտնտեսա-

կան ակտիվի ուժերի ճիշտ գասավորութեան հիման վրա, այսպէս
հոլի 1933 թ. գարնան գյուղատնտեսական կամպանիան նախա-
պատրաստելու ու անցկացնելու ուղղութեամբ կուսակցութեան ու
կառավարութեան ձեռնարկումների բայլչեկիյան կենսագործու-
մը:

Գարնան գյուղատնտեսական կամպանիայի նախապատրաստ-
ման ու անցկացման վողջ աշխատանքների կենտրոնում պետք է
գլխավոր լինի բերքատուութունն ամեն կերպ բարձրացնելու խն-
դիրը, վորպէս գյուղատնտեսութեան բնադաւառում՝ նրա զար-
գացման ներկա շրջանի կենտրոնական խնդիր:

Ժողկոմխորհը և ՀԿ(Բ)Կ Կենտկոմն իրենց համոզմունքն են
հայտնում, վոր կուսակցական և խորհրդային կադմակերպու-
թյունները, աշխատավորական լայն խավերին գարնան գյուղա-
տնտեսական կամպանիայի շուրջը բայլչեկիւրեն մօրիլիզացիայի
յենթարկելու և կուլակային գաշնակցական տարրերի, աջ և «ձախ»
ոպորտունիստների, քայքայվածների, կուլակի հետ համաճած՝
կուսակցութեան ու բանվոր գասակարգի թշնամիների դեմ անողոք
պայքար ծավալելու հիման վրա, կապահովեն 1933 թ. գարնան
գյուղատնտեսական կամպանիայի նախապատրաստման ու անցկաց-
ման մարտական տեմպը:

ՀՄԽ Ժողկոմխորհի Գախագահ՝ Ս. ՏԵՐ-ԳԱԲՐԵՆԷՅԱՆ
ՀԿ(Բ)Կ Կենտկոմի քարտուգաբ՝ Ա. ԽԱՆՋՅԱՆ

8

ԲԱՆՈՂ ԱՆԱՎՈՒՆՆԵՐԸ ԳԱՐՆԱՆԱՅԱՆԻՆ ՆԱԽԱԳԱՏՐԱՍՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

ԽՍՀՄ ԺՈՂԿՈՄԽՈՐԶԻ ՅԵՎ ՀԱՄԿ/Բ/ Կ ԿԵՆՏԿՈՄԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

Գարնանացանի հաջողութունը և հատկապէս նրա կատար-
ման ժամկետների պահպանումը գլխավորապէս կախված կլինի
բանող անասունների՝ առաջին հերթին ձիու վիճակից ու նրանց
հարկ յեղած ձևով գարնանային աշխատանքներին նախապատ-
րաստելուց: Չնայած կուսակցութեան ու կառավարութեան բաղ-
մաթիւլ ցուցումներին, վոր անհրաժեշտ է կոլտնտեսութեանն-
քում ու խորհանտեսութեաններում վճարական կերպով բարելա-
վել ձիերի խնամքը, նրանց ոգտագործումն ու պահպանումը,

այնուամենայնիւ այդ գործում նկատվող բեկումը դեռ չախա-
ղանց անբավարար է:

Անվույթ, գլխաղուրկ վերաբերմունքը դեպի ձին, նրա սխալ՝
հաճախ անխնա ոգտագործումը և կերակրելու գործի վատ դըր-
վածքը մի շարք կոլտնտեսութեաններում վտանգի տակ են դնում
ցանքի պլանների կատարումը և առաջին հերթին նրա ժամկետ-
ների պահպանումը:

Բանող անասունները (ձի, յեղ, ուղտ) ավելի քան լավ կեր-
պով գարնանացանի կամպանիային նախապատրաստելու նպա-
տակով ԽՍՀ Միութեան Ժողավրդական կոմիսարների խորհուր-
դը և Համ Կ(Բ)Կ Կենտրոնական կոմիտեն վարոշում են.—

1. Կոլտնտեսութեան նախագահների ու խորհանտեսութեան
գիրեկտորների անձնական պատասխանատուութեամբ մինչև
փետրվարի 20-ը բոլոր կոլտնտեսութեաններում ու խորհանտե-
սութեաններում կատարել բոլոր ձիերի մանրադնին քննութեան՝
բաժանելով նրանց յերկու խմբի—աշխատունակ և վատուժ:

Բոլոր վատուժ ձիերին անմիջապէս աղատել ամեն տեսակի
աշխատանքից և ուժեղացրած կեր տալ, այն հաշիւով, վոր գար-
նանացանի սկզբին լիովին վերականգնված լինի նրանց աշխա-
տունակութեանը:

Արտադրող մարդերում (Հյուսիսային Կովկաս, Ուկրայինա,
Միջին Վոլգա, Ստորին Վոլգա) ցանքն սկսելուց յերեք շաբաթ
առաջ բոլոր աշխատունակ ձիերին լիակատար հանդիստ տալ և
կերակրել:

Բոլոր հղի ձիերին անպայման աղատել ծանր աշխատանքից՝
ծնելուց յերկու ամիս առաջ և աշխատանքի դուրս բերել վոջ
չուտ, քան ծնելուց մեկ ամիս հետո:

Այդ ձեռնարկումների կիրառման պատասխանատուութեանը
յուրաքանչյուր բրիգադում կրում է բրիգադիրը, իսկ ամբողջ
կոլտնտեսութեան համար՝ կոլտնտեսութեան նախագահը: Այդ
ձեռնարկումների կիրառման ու իրականացման հսկողութեանը
գրվում է գյուղխորհրդի նախագահների և գյուղական կուսըլիճի
քարտուղարների վրա:

2. Կոլտնտեսութեան նախագահների և խորհանտեսութեան
գիրեկտորների պատասխանատուութեամբ բոլոր կոլտնտեսու-
թեաններում ու խորհանտեսութեաններում առանձնացնել և պա-
հել անհրաժեշտ քանակութեամբ լավ վորակի կոշտ կեր (խոտ,

Ճշոտ և այլն), յուրաքանչյուր ձիու համար որական 10—12 կլդ. ու յուրաքանչյուր յեղան համար՝ 18—20 կլիլոգրամի չափ և ժողջ ցանքի կամ պանիայի ժամանակամիջոցի համար՝ յուրաքանչյուր ձիուն վոչ պակաս քան 2—3 ցենտներ կոնցենտրացիված կեր, դրա համար ոգտազործելով առաջին հերթին սերմացուի զտման ու տեսակավորման և հացահատիկն աղալու հետեանքով առաջացած մնացորդները, թեփը:

Առանձնացված կերը պետք է դրվի բրիզադերի տրամադրու- թյան տակ և գործածվի այն հաշվով, վոր բավականացնի դար- նոնացանի նախապատրաստության ու կատարման վողջ ժամա- նակամիջոցում:

Պարտավորեցնել մարդային ու յերկրային գործկոմների նախադահներին՝ անմիջապես կոշտ կերի ավելցուկ ունեցող շր- ջաններից անհրաժեշտ քանակությամբ կոշտ կեր փոխադրել այդ- պիսի կերի կարիք զգացող կոլտնտեսությունները:

Նույն անձանց (կոլտնտեսության նախադահների ու խորհ- տնտեսության ղերեկտորների) վրա դնել ձիերին կերակրելու և կոշտ կերը լավագույն ձևով ոգտազործելու պատասխանատու- թյունը (ծղոտն անպայման մանր կտրատելը, տաքացնելը, թլթ- վեցնելը, խառնելը, անասուններին ժամանակին ջրելը և այլն):

3. Միջոցներ ձեռք առնել առանձնացված կերն իսկապես պահպանելու համար: Կոլտնտեսություններում ու խորհտնտեսու- թյուններում կերի Փոնդերի ամեն մի հավիչտակման ու վատման համար հանցավորներին քրեական պատասխանատուության յե- թարկել հանրային սեփականության պահպանման որևնքի հա- մաձայն:

4. Այնտեղ, ուր դեռ ձիերին ամեն որ մաքրելու գործը կազմակերպված չէ, կազմակերպել այդ գործը, ժամանակին մաքրել ձիերի սմբակները: Առաջարկել կոլտնտեսության նա- խադահներին և բրիզադիրներին հսկել, վոր բոլոր բանող ձիերն անպայման ժամանակին ու ճիշտ պայտված լինեն:

5. Առաջարկել բոլոր խորհտնտեսության ղերեկտորներին և կոլտնտեսությունների վարչություններին՝ վոչ ուշ, քան մինչև մարտի մեկը նստուղել ձիապանների և յեղապանների վողջ կազ- մը, այն հաշվով, վոր այդ կարեորագույն աշխատանքի վրա դրված լինեն ստուգված և միանգամայն բարևիսիզ կոլտնտեսա- կաններ ու խորհտնտեսության բանվորներ: Բոլոր սոցիալապես

խորթ տարրերին անմիջապես հեռացնել ձիերին խնամելու գոր- ձից: Ձիապանների ընտրված կալմը պետք է ամրացվի այդ աշխատանքին, վորպես մշտական աշխատող, յուրաքանչյուր ձիապանին հանձնելով վոչ ավելի քան 10 աշխատող ձի:

6. Ձիերի ոգտազործման ասպարիղում ղեմադրիկությունը վե- րացնելու նպատակով գյուղատնտեսական աշխատանքի վողջ ժամանակաշրջանում յուրաքանչյուր դույզ ձին ամրացնել այդ ձիերով աշխատող կոլտնտեսականին և ձիապանի հետ միասին պատասխանատուություն դնել նրա վրա իրեն հանձնված ձիերի պահպանման, խնամքոտ վերաբերմունքի և ժամանակին կերակրե- լու համար:

7. ՄՏ կայանների կողմից սպասարկվող կոլտնտեսություն- ների վողջ բանող անասունները պետք է լիակատար կերպով ոգտազործվեն դաշտային աշխատանքների ժամանակ: ՄՏ կայանի կողմից սպասարկվող կոլտնտեսության բանող անասունների թացիոնալ ոգտազործման և պահպանման, ինչպես և տրակտոր- ների ու կենդանի քաշող ուժի միջև դաշտային աշխատանքները ճիշտ բաշխելու պատասխանատուությունը դնել ՄՏ կայանների ղերեկտորների վրա:

8. Պարտավորեցնել ՄՏ կայանների ու խորհտնտեսություն- ների քաղաքսիններին, նրանց կողմից սպասարկվող շրջաններում իրենց աշխատանքի կարևորագույն խնդիրը դարձնել ձիերը դար- նանացանին նախապատրաստելը, նրանց ձիշտ ոգտազործումը, խնամքն ու պահպանությունը:

9. Բոլոր կոլտնտեսություններում և խորհտնտեսություննե- րում գարնանացանի կամ պանիայի ընթացքում սահմանել բանող ձիերի սպարտադիր հանգիստ՝ շաբաթը 1 անգամ:

Ձիերի համար աշխատանքի նորմաներ սահմանելու ժամա- նակ նրանց բաժանել առանձին խմբերի՝ ըստ աշխատունակու- թյան, և յուրաքանչյուր խմբի համար սահմանել առանձին նոր- մաներ:

Պարտավորեցնել կոլտնտեսություններին ու խորհտնտեսու- թյուններին ժամանակին պատրաստել ու վերանորոգել ձիերի վողջ սարքը և յուրաքանչյուր ձիուն ամրացնել նրան հարմարեց- ված մշտական սարքերի կոմպլեկտ:

Ձիու սարքի կանոնավոր վիճակի համար պատասխանատու

դարձնել ձրագանին և տվյալ ձիու վրա աշխատող կուլտուրեա-
կանին :

10. Նկատի ունենալով, վոր բեղմնավորման կամ պանիան գու-
գաղիպում և դարնանացանին, ուստի ձիերի նորմալ վերարտա-
դրությունն ապահովելու նպատակով պարտավորեցնել բրիգա-
դերներին, կուլտուրեաությունների նախագահներին և խորհանտե-
սությունների գիրեկտորներին՝ բոլոր բեղմնավորման պիտանի
և գ ձիերին ժամանակին թողնել բեղմնավորման : Բեղմնավորման
կամ պանիայի փաստական կիրառման հսկողությունն ու ստու-
գումը գրվում և կուսկազմակերպությունների և գյուղխորհուրդ-
ների վրա :

11. Առաջարկել շրջկոմներին ու շրջգործկոմներին՝ դարնա-
նացանի նախապատրաստության ընթացքում կատարել բոլոր
բանող անասունների անասնաբուժական քննություն և դարնանա-
յին դաշտային աշխատանքների վողջ ժամանակամիջոցում ուժե-
ղացնել անասնաբուժական սպասարկման գործը, հատուկ ուշա-
դրություն դարձնելով քոսի դեմ պայքարելու վրա :

12. Մինչև դարնանացանի կամ պանիայի վերջն արգելել լրծ-
կանների ամեն տեսակ պարհակը, նաև շրջգործկոմների ու գյուղ-
խորհուրդների նախագահների պատասխանատվությամբ՝ կըտ-
րուկ կերպով արգելել կուլտուրեաությունների ձիերը դանազան՝
ինչպես տեղական, այնպես և այլ՝ ներառյալ նաև կենտրոնական
կազմակերպությունների լիազորների փոխադրության համար
ոգտագործելը :

13. Ձիերի սխալ և անխնա ոգտագործման (չափից դուրս,
ուժից վեր բեռնավորումը, ծեծելը, արագ քշելը, սխալ լծելը և
այլն) համար մեղավորներին յենթարկել ամենախիստ դատական
պատասխանատվության :

Առաջարկել իշխանության տեղական մարմիններին և դատա-
խաղությանը՝ բանող անասունների սատկելու և վող մի դեպք
չթողնել առանց քննության և անասունների սատկելու համար
հանցավոր յեղողներին յենթարկել ամենախիստ պատասխանա-
տվության :

Առաջարկել դատախաղությանը՝ ուժեղացնել հսկողությունը
ձիերի աճման ու պահպանման մասին յեղած ԽՍՀ Միության
Կենտրոնական ու ժողկոմխորհի 1932 թվի մայիսի 27-ի վորոչ-
ման կենսագործման վրա :

Կտրուկ կերպով արգելել Պետալին Հյուծման կամ անխնա
շահագործման հետևանքով սատկած անասունների համար ապա-
հովագրական գրամ վճարելը :

14. Պարտավորեցնել կուլտուրեաությունների ու խորհանտե-
սությունների բոլոր կուսանդամներին ու կոմյերիտականներին՝
որինակ լինել կուլտուրեաականների ու խորհանտեության բան-
վորների համար՝ բանող անասունների և առաջին հերթին ձիու՝
ձիչտ ոգտագործման, նրան խնամելու, նրա նկատմամբ հոգատար
ու տնտեսավար վերաբերմունք ունենալու գործում :

ԽՍՀ Միության Ժողովրդական կոմիտեների
խորհրդի նախագահ՝ Վ. ՄՈՂՈՏՈՎ (ՄԿԲՅԱԲԻՆ)
Համ' (ք) Կենտկոմի քարտուղար՝ Ի. ՍՏԱՆԻՆ

10 փետրվարի 1933 թ.

2458
15252

ԳՐԱԸ ԵՑ ԿՈՂ.

ЗА ВЫСОКИЙ УРОЖАИ

Издательство ЦККП (б) А

Партиздат 1933 Эривань